

Finansinės ataskaitos

2016 m.

2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų vadovybės ataskaita	2
ECB finansinės ataskaitos	18
2016 m. gruodžio 31 d. balansas	18
2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita	20
Apskaitos politika	21
Pastabos dėl balanso	29
Nebalansinės priemonės	46
Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos	49
Auditoriaus išvada	56
Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo	60

2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų vadovybės ataskaita

1 ECB vadovybės ataskaitos tikslas

ECB yra Eurosistemos dalis ir pagrindinis jo tikslas – palaikyti kainų stabilumą. Kaip aprašyta ECBS statute, pagrindiniai ECB uždaviniai yra šie: įgyvendinti Europos Sąjungos pinigų politiką, atlikti užsienio valiutų operacijas, valdyti euro zonos šalių oficialiąsias užsienio valiutos atsargas ir skatinti sklandų mokėjimo sistemų veikimą.

Be to, ECB atsako už efektyvų ir nuoseklų Bendro priežiūros mechanizmo (BPM) veikimą, kad būtų vykdoma intervencijomis pagrįsta ir veiksminga bankų priežiūra, padedanti užtikrinti bankų sistemos saugumą ir patikimumą bei finansų sistemos stabilumą.

Atsižvelgiant į tai, kad ECB veikla ir operacijos vykdomos siekiant įgyvendinti politikos tikslus, banko finansiniai rezultatai turėtų būti vertinami jų neatsiejant nuo ECB politikos veiksmų. Todėl vadovybės ataskaita yra neatskiriama ECB metinių finansinių ataskaitų dalis. Joje pateikiama pagalbinė informacija, galinti padėti skaitytojams geriau suprasti, kaip dirba ECB ir kokį poveikį ECB pagrindinė veikla ir operacijos daro jo patiriamoms rizikoms ir finansinėms ataskaitoms¹.

Be to, šioje ataskaitoje pateikiama informacijos apie pagrindinius ECB finansinius išteklius ir pagrindinius procesus, susijusius su ECB finansinių ataskaitų rengimu.

2 Pagrindiniai procesai ir funkcijos

ECB vidiniais procesais užtikrinama, kad finansinėse ataskaitose pateikiama informacija būtų kokybiška ir tiksli. Įgyvendinant politikos sprendimus, darančius didelę įtaką pateiktiems duomenims, dalyvauja keletas pagrindinių struktūrinių padalinių.

2.1 Organizacinių vienetų vidaus kontrolė

Pagal ECB vidaus kontrolės struktūrą, kiekvienas veiklos padalinys yra atsakingas už savo operacinės rizikos valdymą ir kontrolės priemonių įdiegimą, kad būtų užtikrintas jo vykdomų operacijų veiksmingumas bei efektyvumas ir į ECB finansines ataskaitas įtraukiamos informacijos tikslumas. Atsakomybė ir atskaitomybė už biudžeto vykdymą taip pat pirmiausia tenka atskiriems veiklos padaliniams.

¹ Finansines ataskaitas sudaro balansas, pelno (nuostolio) ataskaita ir susijusios pastabos. Metinės finansines ataskaitas sudaro finansinės ataskaitos, vadovybės ataskaita, auditoriaus išvada ir pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo.

2.2 Biudžeto procesai

Finansų generalinio direktorato Biudžeto ir kontrolės skyrius planuoja, parengia ir prižiūri biudžetą atsižvelgdamas į Valdančiosios tarybos ir Vykdomosios valdybos nustatytus strateginius prioritetus. Šie uždaviniai įgyvendinami bendradarbiaujant su veiklos sričių padaliniais ir taikant funkcinių sričių atskyrimo principą². Biudžeto ir kontrolės skyrius taip pat vykdo išteklių planavimą ir kontrolę, atlieka sąnaudų ir naudos analizę bei ECB projektų investicijų analizę, taip pat prisideda prie ECBS projektų atitinkamų procesų pagal esančius susitarimus. Vykdomoji valdyba, atsižvelgdama į Biudžeto ir kontrolės skyriaus rekomendacijas, pateiktas suderinus su bendrųjų reikalų valdytoju, ir Valdančioji taryba, padedama Biudžeto komiteto (BUCOM), reguliariai tikrina, kaip laikomasi patvirtinto biudžeto. Pagal ECB darbo reglamento 15 straipsnį, BUCOM padeda Valdančiajai tarybai vertindamas siūlymus dėl ECB metinio biudžeto ir Vykdomosios valdybos prašymus dėl biudžeto išteklių papildinimo, prieš juos teikiant Valdančiajai tarybai tvirtinti.

2.3 Portfelijų valdymas

ECB turi pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių, išreikštų eurais. Šie vertybiniai popieriai buvo įsigyti pagal vertybinių popierių rinkų programą (VPRP), turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP), viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP) ir tris padengtųjų obligacijų pirkimo programas (POPP)³. Pirkimo programų⁴ tikslas – toliau švelninti pinigų rinkos ir finansines sąlygas, kad infliacija vidutiniu laikotarpiu vėl priartėtų prie mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio. Pagal šias programas vykdomi pirkimai pagrįsti Valdančiosios tarybos sprendimais dėl bendros mėnesio pirkimų sumos Eurosistemoje bei turi atitikti iš anksto nustatytus tinkamumo kriterijus.

Be to, ECB turi užsienio atsargų portfelį, kurį sudaro JAV doleriai, Japonijos jenos, auksas ir specialiosios skolinimosi teisės, ir nuosavų lėšų investavimo portfelį eurais.

ECB užsienio atsargų paskirtis – finansuoti galimas intervencijas į užsienio valiutų rinką. Tokia paskirtis lemia ir aukšto lygio portfelio valdymo tikslus (pagal svarbą) – likvidumą, saugumą ir grąžą. ECB užsienio atsargų investavimą valdo centrinis už riziką atsakingas padalinys, o investavimo operacijos vykdomos decentralizuotai. Portfelijų JAV doleriais ir Japonijos jenomis atveju Valdančioji taryba, gavusi už riziką atsakingo ECB padalinio siūlymą, nustato strateginį lyginamąjį indeksą. Po to ECB portfelio valdytojai sudaro taktinius lyginamuosius indeksus. Atsižvelgdami į šiuos indeksus NCB portfelijų valdytojai prisiima faktines pozicijas.

² Funkcinių sričių atskyrimo principas susijęs su BPM reglamente nustatytu reikalavimu, kad ECB priežiūros uždavinius privalo vykdyti nedarydamas poveikio savo uždaviniams, susijusiems su pinigų politika, ir atskirai nuo šių bei kitų uždavinių.

³ ECB nelaike pagal 2016 m. birželio 8 d. pradėtą vykdyti bendrovių sektoriaus pirkimo programą (BSPP) įsigyto turto. Pirkimus pagal BSPP Eurosistemos vardu vykdo šeši NCB.

⁴ ECB perka vertybinius popierius pagal trečiąją padengtųjų obligacijų pirkimo programą (POPP3), turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programą (TUVPPP) ir viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP). Pirkimai pagal pirmąsias dvi POPP ir VPRP nevykdomi.

ECB nuosavų lėšų eurais portfelio paskirtis – uždirbti pajamas, kurios padėtų padengti ECB veiklos išlaidas, nesusijusias su jam pavestų priežiūros uždavinių vykdymu⁵. Tad valdant nuosavų lėšų portfelį, siekiama gauti kuo didesnę grąžą, atsižvelgiant į tam tikrus rizikos apribojimus.

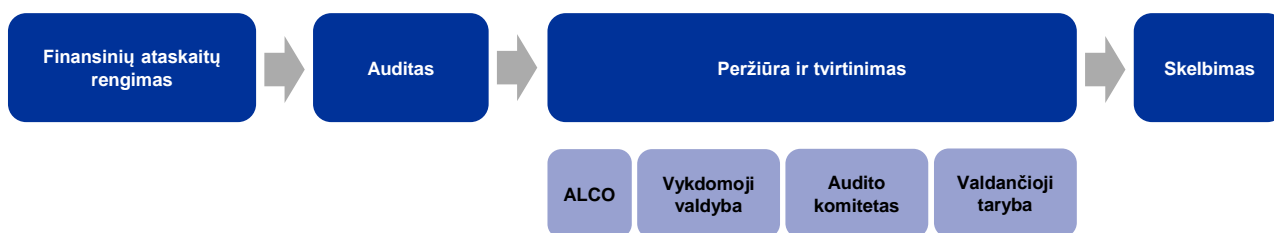
Be to, su ECB pensijų planais susijusios lėšos yra investuojamos į išorės valdytojų valdomą portfelį.

2.4 Finansinės rizikos priežiūros funkcijos

ECB Rizikos valdymo direktoratas siūlo politiką ir procedūras, kurios užtikrina tinkamą ECB apsaugos nuo finansinių rizikų lygį jo pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių portfeliumi, užsienio atsargų portfeliumi ir nuosavų lėšų eurais investavimo portfeliumi. Be to, Rizikos valdymo komitetas, susidedantis iš Eurosistemos centrinių bankų ekspertų, padeda sprendimus priimančioms organams priimti sprendimus, kuriais užtikrinamas tinkamas Eurosistemos, įskaitant ECB, apsaugos lygis. Tai pasiekama valdant ir kontroliuojant iš rinkos operacijų kylančią finansinę riziką. Kalbant apie šias veiklas, pasakytina, kad Rizikos valdymo komitetas, be kita ko, prisideda prie Eurosistemos, įskaitant ECB, priimamų finansinių rizikų, susijusių su atitinkamomis balanso pozicijomis, stebėjimo, apskaičiavimo ir informacijos apie jas teikimo, taip pat prie susijusių metodikų ir bendros sistemos nustatymo bei peržiūros.

2.5 ECB finansinių ataskaitų rengimas

ECB finansinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis Valdančiosios tarybos nustatytais principais. Toliau esančiame paveiksle parodytas ECB finansinių ataskaitų rengimo ir tvirtinimo procesas iki jų paskelbimo.

Finansų generalinio direktorato Finansinės atskaitomybės skyrius kartu su kitais banko veiklos padaliniais yra atsakingas už finansinių ataskaitų rengimą. Be to, šis skyrius užtikrina, kad auditoriai ir sprendimus priimančiosios organai laiku gautų visus reikiamus dokumentus.

⁵ Išlaidos, kurias ECB patiria vykdydamas priežiūros uždavinius, padengiamos iš metinių mokesčių, kuriuos moka prižiūrimi subjektai.

Nepriklausomi išorės auditoriai, kuriuos rekomendavo Valdančioji taryba ir kurių skyrimui pritarė ES Taryba, atlieka ECB finansinių ataskaitų auditą⁶. Išorės auditorių atsakomybė – pareikšti nuomonę, ar finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas ECB finansinės padėties ir veiklos rezultatų vaizdas pagal Valdančiosios tarybos nustatytus apskaitos politikos principus. Tam išorės auditoriai peržiūri ECB apskaitos įrašų žiniaraščius bei finansinių sąskaitų likučius, įvertina vidaus kontrolės, taikomos rengiant ir pateikiant finansines ataskaitas, patikimumą ir taikytos apskaitos politikos tinkamumą.

Gali būti atliekamas finansinės atskaitomybės procesų ir ECB finansinių ataskaitų vidaus auditas. Visos Vidaus audito direktorato ataskaitos, kuriose gali būti pateikta rekomendacijų, skirtų atitinkamoms veiklos sritims, teikiamos Vykdomajai valdybai.

ECB Turto ir įsipareigojimų komitetas (ALCO) – jį sudaro atstovai iš įvairių ECB padalinių – sistemingai stebi ir vertina visus veiksnius, galinčius turėti įtakos ECB balansui ir pelno (nuostolio) ataskaitai. Komitetas peržiūri finansines ataskaitas ir susijusius dokumentus prieš juos pateikiant tvirtinti Vykdomajai valdybai.

Kai Vykdomoji valdyba pritaria finansinių ataskaitų išleidimui, jos kartu su išorės auditoriaus nuomone ir visais susijusiais dokumentais teikiamos peržiūrėti Audito komitetui⁷. Vėliau visi dokumentai teikiami tvirtinti Valdančiajai tarybai. Audito komitetas padeda Valdančiajai tarybai savo atsakomybės ribose, be kita ko, dėl finansinės informacijos patikimumo ir vidaus kontrolių priežiūros. O tiksliau – Audito komitetas vertina ECB finansines ataskaitas ir sprendžia, ar jose pateiktas tikras ir teisingas vaizdas ir ar jos buvo parengtos laikantis patvirtintų apskaitos taisyklių. Be to, Audito komitetas nagrinėja visus svarbius apskaitos ir finansinės atskaitomybės klausimus, galinčius turėti įtakos ECB finansinėms ataskaitoms.

ECB finansines ataskaitas, vadovybės ataskaitą ir pastabą dėl pelno (nuostolio) paskirstymo tvirtina Valdančioji taryba kiekvienų metų vasario mėn., netrukus po to šie dokumentai, įskaitant auditoriaus išvadą, skelbiami viešai.

3 Rizikos valdymas

Rizikos valdymas yra svarbi ECB veiklos dalis. Jis vykdomas nuolat nustatant, vertinant, mažinant ir stebint riziką. Toliau pateiktoje lentelėje pristatomos pagrindinės rizikos, su kuriomis susiduria ECB, šių rizikų šaltiniai ir taikomos rizikos kontrolės sistemos. Daugiau informacijos pateikiama tolesnėse dalyse.

⁶ Siekiant padidinti visuomenės pasitikėjimą ECB išorės auditorių nepriklausomumu, kas penkerius metus taikomas audito įstaigos rotacijos principas.

⁷ Audito komitetą sudaro penki nariai: ECB pirmininko pavaduotojas, du euro zonos NCB vyresnieji vadovai ir du nariai iš išorės, išrinkti iš aukšto lygio tarnautojų, turinčių darbo centrinių bankų srityje patirties.

Rizikos, su kuriomis susiduria ECB

Rizika	Komponentas	Rizikos rūšis	Rizikos šaltinis	Rizikos kontrolės sistema
Finansinė rizika	Kredito rizika ¹	Kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika	<ul style="list-style-type: none"> užsienio atsargos investicijų eurais portfelis pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai 	<ul style="list-style-type: none"> tinkamumo kriterijai pozicijų apribojimas diversifikacija užtikrinimas įkaitu finansinės rizikos stebėseną
		Kredito reitingo pasikeitimo rizika	<ul style="list-style-type: none"> užsienio atsargos investicijų eurais portfelis 	
	Rinkos rizika	Valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizika ²	<ul style="list-style-type: none"> užsienio atsargos aukso atsargos 	<ul style="list-style-type: none"> diversifikacija perkainojimo sąskaitos finansinės rizikos stebėseną
		Palūkanų normos rizika ³	<ul style="list-style-type: none"> užsienio atsargos investicijų eurais portfelis 	<ul style="list-style-type: none"> rinkos rizikos ribos turto paskirstymo politika perkainojimo sąskaitos finansinės rizikos stebėseną
(i) rinkos vertės sumažėjimas	<ul style="list-style-type: none"> ECB balansas (visas) 	<ul style="list-style-type: none"> turto paskirstymo politika finansinės rizikos stebėseną 		
	Likvidumo rizika ⁴		<ul style="list-style-type: none"> užsienio atsargos 	<ul style="list-style-type: none"> turto paskirstymo politika likvidumo normatyvai finansinės rizikos stebėseną
	Operacinė rizika ⁵		<ul style="list-style-type: none"> darbo jėga, personalo išteklių, personalo politika vidaus valdymas ir veiklos procesai sistemos išorės įvykiai 	<ul style="list-style-type: none"> operacinės rizikos nustatymas, vertinimas, reagavimas į šią riziką, informavimas apie ją ir jos stebėseną operacinės rizikos valdymo sistema, įskaitant priimtinos rizikos politiką veiklos tęstinumo valdymo sistema krizių valdymo sistema

1) **Kredito rizika** – rizika patirti finansinių nuostolių įsipareigojimų neįvykdymo atveju, kai įsipareigojantysis asmuo (sandorio šalis arba emitentas) laiku neįvykdo savo finansinių įsipareigojimų arba dėl finansinio turto perkainojimo pablogėjęs turto kredito kokybei ir reitingams.

2) **Valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizika** – rizika patirti finansinių nuostolių, susijusių su i) užsienio valiuta išreikštomis pozicijomis, dėl valiutos kurso svyravimų, ii) turimomis biržos prekėmis, dėl jų rinkos kainų svyravimų.

3) **Palūkanų normos rizika** – rizika patirti finansinių nuostolių, įvykus nepalankiems palūkanų normų pokyčiams, lemiantiems i) finansinių priemonių vertės sumažėjimą įvertinus rinkos kainomis arba ii) neigiamą poveikį grynosioms palūkanų pajamoms.

4) **Likvidumo rizika** – rizika patirti finansinių nuostolių dėl negalėjimo per atitinkamą laikotarpį tam tikro turto paversti grynaisiais pinigais galiojančia rinkos kaina.

5) **Operacinė rizika** – ECB atveju operacinė rizika apibrėžiama kaip rizika patirti žmonių, netinkamų ar sutrikusių vidaus valdymo ir veiklos procesų, sistemų, nuo kurių priklauso procesai, sutrikimų arba išorės įvykių (pvz., stichinių nelaimių ar išorinių užpuolimų) neigiamą poveikį finansams, veiklai ar reputacijai.

3.1 Finansinė rizika

Finansinė rizika kyla dėl pagrindinių ECB veiklų ir su jomis susijusių finansinių pozicijų. ECB priima sprendimus dėl turto išskaidymo ir taiko rizikos valdymo sistemas, atsižvelgdamas į įvairių portfelių ir finansinių pozicijų paskirtis bei tikslus, taip pat į sprendimus priimančių organų nustatytą rizikos lygį.

Finansinę riziką galima kiekybiškai įvertinti taikant įvairius rizikos matavimus. ECB taiko savo sukurtus rizikos vertinimo metodus, pagrįstus bendra rinkos ir kredito rizikos modeliavimo sistema. Su rizikos matais susijusios pagrindinės modeliavimo sąvokos, metodai ir prielaidos grindžiamos rinkos standartais ir turimais rinkos duomenimis.

Kad galėtų visapusiškai identifikuoti galimus rizikos įvykius – jų gali pasitaikyti nevienodu dažnumu ir jų poveikio mastas gali būti skirtingas – ir vengdamas kliautis tik viena rizikos vertinimo priemone, ECB naudoja du statistinius rizikos vertinimo matavimus: rizikos vertę (angl. *Value at Risk*, VaR) ir tikėtiną vertės trūkumą⁸ (angl. *Expected Shortfall*, ES), apskaičiuotus skirtingais pasiklovimo lygmenimis vienu metų laikotarpiu. Šios rizikos vertinimo priemonės neapima i) ECB portfelių, o ypač jo turimų užsienio atsargų, likvidumo rizikos ir ii) ECB uždirbtų grynųjų palūkanų pajamų sumažėjimo ilgalaikės rizikos. Dėl šios priežasties ir siekdamas geriau suprasti ir papildyti šiuos statistinius rizikos įverčius ECB reguliariai atlieka jautrumo bei scenarijų nepalankiausiomis sąlygomis analizę ir rengia ilgesnės trukmės pozicijų bei pajamų prognozes.

2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis visų ECB portfelių bendra finansinė rizika, matuojama kaip rizikos vertė esant 95 % pasiklovimo lygmeniui vienus metus (VaR 95 %), sudarė 10,6 mlrd. eurų – tai yra 0,6 mlrd. eurų daugiau, palyginti su 2015 m. gruodžio 31 d. rizikos įvertinimu. Šį padidėjimą iš esmės lėmė ECB turimo aukso vertės padidėjimas dėl 2016 m. kilusios aukso kainos. Papildoma rizika mažinama didinant atitinkamas perkainojimo sąskaitas.

3.1.1 Kredito rizika

Rizikos kontrolės sistemos ir apribojimai, kuriuos ECB naudoja kredito rizikos ypatybėms valdyti, skiriasi pagal operacijų rūšis ir rodo įvairių skirtingų portfelių valdymo politiką arba jų investicijų paskirtį, taip pat turto rizikos ypatumus.

Dėl ECB turimų užsienio atsargų kylanti kredito rizika yra labai maža, nes šios atsargos investuojamos į aukštos kredito kokybės turta.

Nuosavų lėšų eurais portfelis skirtas uždirbti pajamoms, kurios padengtų ECB veiklos išlaidas, nesusijusias su jam pavestų priežiūros uždavinių vykdymu, ir išsaugotų investuotą kapitalą. Todėl turto išskaidymo ir rizikos kontrolės sistemoje šio portfelio grąžai skiriamas svarbesnis vaidmuo nei ECB užsienio atsargų portfelio atveju. Nepaisant to, šio portfelio kredito rizika yra nedidelė.

Pinigų politikos tikslais įsigyti vertybiniai popieriai į apskaitą įtraukiami amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu, todėl su šiais vertybiniais popieriais susijusi kredito kokybės vertinimo pasikeitimo rizika nedaro tiesioginės įtakos ECB

⁸ Rizikos vertė apibrėžiama kaip didžiausias galimas nuostolis, kuris pagal statistinį modelį nebus viršytas esant tam tikrai tikimybei (pasiklovimo lygiui). Tikėtinas vertės trūkumas apibrėžiamas kaip vidutiniai nuostoliai, kurie galėtų atsirasti, kai viršijama rizikos vertės riba esant tam tikram pasiklovimo lygmeniui.

finansinėms ataskaitoms. Vis dėlto su šiais vertybiniais popieriais susijusi ir kredito įsipareigojimų neįvykdymo rizika; dėl taikomos rizikos valdymo sistemos ji atitinka ECB nustatytą priimtina rizikos lygį.

3.1.2 Rinkos rizika

Pagrindinės rinkos rizikos, kurios kyla ECB valdant savo atsargas, yra užsienio valiutos kurso ir biržos prekių (aukso) kainos rizika. ECB taip pat patiria palūkanų normos riziką.

Užsienio valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizika

Užsienio valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizikos sudaro didžiausią ECB prisiimamos finansinės rizikos dalį. Tai lemia užsienio atsargų (daugiausia laikomų JAV doleriais) bei aukso atsargų dydis ir padidėję valiutų kursų bei aukso kainos svyravimai.

Atsižvelgdamas į aukso ir užsienio atsargų vaidmenį vykdam politiką, ECB nesiekia eliminuoti užsienio valiutos kurso ir biržos prekių kainos rizikos. Šios rizikos mažinamos atsargas laikant įvairiomis valiutomis ir auksu.

Pagal Eurosistemos taisykles, aukso ir JAV dolerio perkainojimo sąskaitos – jos 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė atitinkamai 13,9 mlrd. eurų (2015 m. – 11,9 mlrd. eurų) ir 12 mlrd. eurų (2015 m. – 10,6 mlrd. eurų) – gali būti naudojamos būsimų nepalankių aukso kainų ir JAV dolerio kurso pokyčių poveikiui atsverti, taip sumažinant poveikį ECB pelno (nuostolio) ataskaitai arba šio poveikio apskritai išvengiant.

Palūkanų normos rizika

Didžioji ECB užsienio atsargų ir nuosavų lėšų portfelių eurais dalis investuojama į fiksuoto pajamingumo vertybinius popierius. Jie yra perkainojami pagal rinkos kainas, todėl dėl palūkanų normos svyravimų jiems gali kilti rinkos rizika. Rinkos palūkanų normos rizika valdoma taikant turto išskaidymo politiką ir rinkos rizikos apribojimus.

Dėl ECB turimų užsienio atsargų kylanti palūkanų normos rizika yra maža, nes šios atsargos daugiausia investuojamos į palyginti trumpos trukmės turtą, siekiant visą laiką apsaugoti užsienio atsargų, laikomų galimų intervencijų tikslams, rinkos vertę. Kadangi tai nėra labai svarbus aspektas nuosavų lėšų portfelių eurais atveju, šiame portfelyje esantis turtas paprastai yra ilgesnės trukmės, todėl palūkanų normos rizikos lygis nors ir aukštas, tačiau yra ribotas.

Be to, ECB susiduria su neatitikimo tarp palūkanų, gautų už jo turtą, ir palūkanų, sumokėtų už įsipareigojimus, rizika. Tai turi įtakos jo grynosioms palūkanų pajamoms. Rizika nėra tiesiogiai siejama su konkrečiu portfeliu. Ji siejama su viso

ECB balanso struktūra, ypač su turto ir įsipareigojimų terminų bei pajamingumo neatitikimais. Atsižvelgiant į pinigų politikos sprendimus, šios rūšies rizika valdoma taikant turto išskaidymo politiką, įskaitant politiką ir procedūras, kuriomis užtikrinama, kad pirkimai būtų vykdomi tinkamomis kainomis. Šią riziką švelnina ir tai, kad ECB balanse yra ir neatlygintinių įsipareigojimų.

ECB stebi šią riziką atlikdamas pelningumo ateities perspektyvų analizę. Ji rodo, kad ir ateinančiais metais ECB turėtų gauti grynųjų palūkanų pajamų, nepaisant to, kad dėl tebevykdomų pinigų politikos turto pirkimo programų ECB balanse vis daugiau mažo pajamingumo ir ilgos trukmės pinigų politikos tikslais įgyto turto.

3.1.3 Likvidumo rizika

Atsižvelgiant į tai, kad euro valiuta yra viena iš pagrindinių valiutų, kuria laikomos atsargos, taip pat į ECB, kaip centrinio banko, vaidmenį ir jo turto bei įsipareigojimų struktūrą, pagrindinis likvidumo rizikos šaltinis yra ECB užsienio atsargos, kadangi užsienio valiutų intervencijoms vykdyti ECB gali prireikti per trumpą laiką paversti dideles šių atsargų dalis grynaisiais pinigais. Siekiant suvaldyti likvidumo riziką, taikoma turto išskaidymo politika ir apribojimai padeda užtikrinti, kad pakankamai didelė ECB atsargų dalis būtų investuota į turtą, kurį galima greitai paversti grynaisiais pinigais, padarant tik nedidelį poveikį jo kainai.

2016 m. ECB portfelių likvidumo rizika tebebuvo nedidelė.

3.2 Operacinė rizika

Pagrindiniai ECB operacinės rizikos valdymo sistemos tikslai yra: a) padėti užtikrinti, kad ECB galėtų įvykdyti savo misiją ir pasiekti nustatytus tikslus; b) apsaugoti nuo gero vardo ir kito turto praradimo, netinkamo naudojimo ar žalos geram vardui ir kitam turtui.

Pagal operacinės rizikos valdymo sistemą, kiekvienas veiklos padalinys pats yra atsakingas už savo operacinės rizikos ir kontrolės priemonių nustatymą ir įvertinimą, reagavimą į jas, informavimą apie jas bei jų stebėseną. Horizontalieji veiklos padaliniai konkrečias kontrolės priemones taiko banko lygmeniu. Atsižvelgiant į tai, ECB rizikos toleravimo strategijoje pateikiamos gairės dėl atsako į riziką strategijų ir rizikos priimtumo procedūrų. Ši strategija susieta su rizikos matrica, kuri pagrįsta ECB rizikos poveikio ir tikimybės vertinimo skalėmis (taikant kiekybinius ir kokybinius kriterijus).

Bendrujų reikalų valdytojui atskaitingas Operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo poskyris turi palaikyti operacinės rizikos valdymo bei veiklos tęstinumo sistemas ir teikti metodinę pagalbą su rizika susiduriantiems bei kontrolės priemones taikantiems padaliniais operacinės rizikos valdymo ir veiklos tęstinumo klausimais. Be to, ši grupė teikia Operacinės rizikos komitetui ir Vykdomajai valdybai metines ir specialias ataskaitas apie operacinę riziką ir padeda sprendimus priimantiems organams vykdyti priežiūros funkciją valdant ECB operacinę riziką ir taikant kontrolės

priemonės. Ji taip pat koordinuoja veiklos tęstinumo valdymo programą, reguliariai vykdo ECB veiklos laiko atžvilgiu kritinių operacijų tęstinumo atveju testavimą bei peržiūrą. Be to, ji padeda Krizių valdymo grupei, įskaitant jos pagalbines struktūras, bei veiklos padaliniams (išskirtinių) situacijų, kurios gali išsivystyti iki operacinės krizės, atvejais.

4 Finansiniai ištekliai

ECB finansiniai ištekliai yra i) investuojami į turtą, iš kurio gaunamos pajamos, ir (arba) ii) naudojami tiesiogiai nuostoliams, patirtiems dėl finansinės rizikos, padengti. Šiuos finansinius išteklius sudaro kapitalas, bendrieji atidėjiniai rizikoms, perkainojimo sąskaitos ir grynosios atitinkamų metų pajamos.

Kapitalas

2016 m. gruodžio 31 d. ECB apmokėtas kapitalas buvo 7 740 mln. eurų. Išsamesnė informacija pateikta pastabų dėl balanso 15.1 pastaboje *Kapitalas*.

Atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms

Atsižvelgiant į tai, kad, kaip aprašyta 3.1 skirsnyje, ECB susiduria su didele finansine rizika, jis turi sudaręs atidėjinius užsienio valiutos kurso (valiutos kurso), palūkanų normos, kredito ir aukso kainos (biržos prekių kainos) rizikoms. Šių atidėjinių dydis ir nuolatinio papildymo poreikis kiekvienais metais peržiūrimi atsižvelgiant į įvairius veiksnius, įskaitant turimo rizikingo turto apimtį, numatomus rezultatus kitais metais ir rizikos įvertinimą. Šis rizikos vertinimas aprašytas 3.1 skirsnyje ir yra nuosekliai taikomas jau kurį laiką. Atidėjiniai rizikoms kartu su bet kokio dydžio suma ECB bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertės.

2016 m. gruodžio 31 d. atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms sudarė 7 620 mln. eurų. Tai atitinka euro zonos NCB iki tos dienos apmokėto ECB kapitalo sumą.

Perkainojimo sąskaitos

Aukso, užsienio valiutų ir vertybinių popierių, kuriems taikomas perkainojimas, nerealizuotieji prieaugiai nėra pripažįstami pajamomis pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet yra tiesiogiai įrašomi į perkainojimo sąskaitas, parodomas ECB balanso įsipareigojimų pusėje. Šie likučiai gali būti panaudoti siekiant sušvelninti nepalankaus atitinkamų kainų ir (arba) valiutos kursų kitimo ateityje poveikį ir todėl sustiprina ECB atsparumą rizikoms.

2016 m. gruodžio pabaigoje aukso, užsienio valiutų ir vertybinių popierių perkainojimo sąskaitų bendra vertė buvo 28,8 mlrd. eurų⁹ (2015 m. – 25,0 mlrd. eurų). Daugiau informacijos pateikta pastabose dėl apskaitos politikos ir pastabų dėl balanso 14 pastaboje *Perkainojimo sąskaitos*.

Grynosios pajamos

Per atitinkamus finansinius metus iš ECB turto ir įsipareigojimų gautos grynosios pajamos gali būti panaudotos galimiems nuostoliams, patirtiems per tuos pačius metus, jei pasitvirtintų finansinė rizika, padengti. Taigi, grynosios pajamos padeda apsaugoti ECB grynąjį nuosavą kapitalą.

ECB finansinių išteklių raida

Minėtų ECB finansinių išteklių ir pagrindinių užsienio valiutos kursų bei aukso kainų raida 2008–2016 m. parodyta 1 pav. Šiuo laikotarpiu a) ECB apmokėtasis kapitalas beveik padvigubėjo dėl 2010 m. Valdančiosios tarybos priimto sprendimo padidinti pasirašytąjį kapitalą; b) atidėjinių rizikoms suma padidėjo iki euro zonos NCB apmokėto kapitalo sumos; c) pasireiškė itin didelis perkainojimo sąskaitų kintamumas, daugiausia susijęs su užsienio valiutos kursų ir aukso kainos svyravimais; d) grynasis pelnas kito nuo 0,2 mlrd. iki 2,3 mlrd. eurų dėl keleto veiksnių, pavyzdžiui, pervedimų į ECB atidėjinius rizikoms, palūkanų normų pokyčių ir su pinigų politika susijusių vertybinių popierių pirkimų.

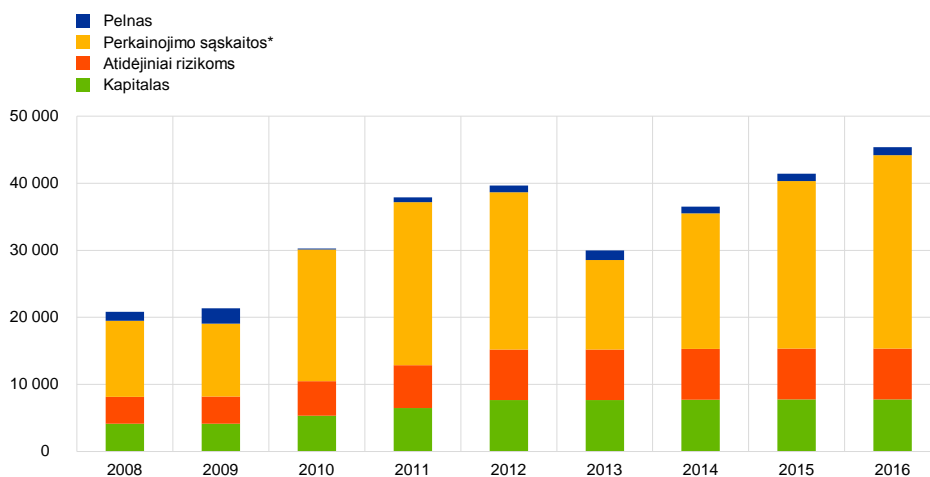
---

⁹ Be to, į balanso straipsnį *Perkainojimo sąskaitos* įtrauktas išmokų tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas.

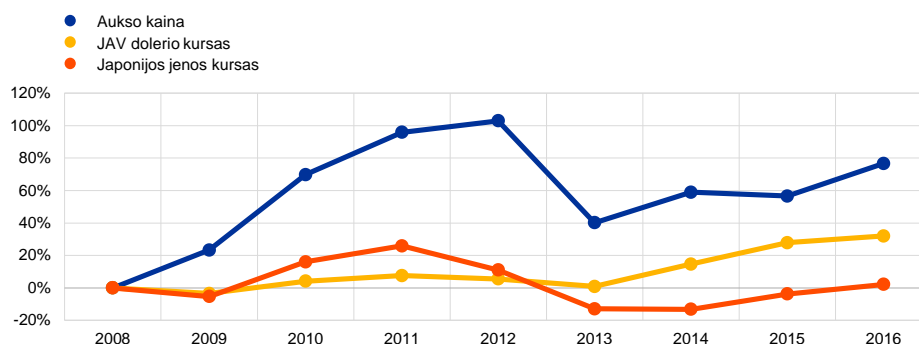
1 pav.

ECB finansiniai ištekliai, pagrindiniai užsienio valiutos kursai ir aukso kainos¹⁰ 2008–2016 m.

(mln. eurų)

(pokytis procentais, palyginti su 2008 m.)

Šaltinis: ECB.

* Įskaitant bendrą aukso, užsienio valiutos ir vertybinių popierių perkainojimo prieaugį.

5 Pagrindinių veiklų poveikis finansinėms ataskaitoms

Lentelėje apžvelgiamos pagrindinės operacijos ir funkcijos, kurias ECB atlieka vykdydamas savo įgaliojimus, ir kokią jos daro įtaką ECB finansinėms ataskaitoms. Vadovaujantis decentralizuoto pinigų politikos įgyvendinimo Eurosistemoje principu visos Eurosistemos pinigų politikos operacijos parodytos ECB finansinėse ataskaitose kartu su euro zonos NCB operacijomis.

¹⁰ Pagrindinių užsienio valiutos kursų ir aukso kainos raida parodyta kaip pokytis procentais, palyginti su užsienio valiutos kursų ir aukso kainos raida 2008 m. pabaigoje.

Operacija / funkcija	Įtaka ECB finansinėms ataskaitoms
Pinigų politikos operacijos	Standartinėmis priemonėmis (per atvirosios rinkos operacijas, nuolatinės galimybes ir kredito įstaigoms nustatytus privalomųjų atsargų reikalavimus) vykdomas pinigų politikos operacijas Eurosystemos NCB atlieka decentralizuotai. Atitinkamai šios operacijos neįtrauktos į ECB balansą.
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai (pagal POPP, VPRP, TUVPPP ir VSPP) ¹¹	Pinigų politikos tikslais įsigyti vertybiniai popieriai parodomi balanso straipsnyje <i>Pinigų politikais tikslais laikomi vertybiniai popieriai</i> . Šie portfeliai į apskaitą įtraukiami amortizuota savikaina bent kartą per metus atliekami vertės sumažėjimo įvertinimo testai. Sukauptos atkarpos palūkanos ir amortizuotos premijos bei nuolaidos yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹² .
Investicinė veikla (užsienio atsargų ir nuosavų lėšų valdymas)	ECB užsienio atsargos parodomos balanse ¹³ arba nebalansinėse sąskaitose iki atsiskaitymo dienos. ECB nuosavų lėšų portfelis parodytas balanse, didžioji dalis – straipsnyje <i>Kitas finansinis turtas</i> . Grynosios palūkanų pajamos, įskaitant sukauptas atkarpos palūkanas ir amortizuotas nuolaidas bei premijas, yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹⁴ . Nerealizuotieji perkainojimo dėl kainų ir valiutos kurso pokyčio nuostoliai, didesni už ankstesnį nerealizuotąjį atitinkamą prieaugį, iš vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos taip pat yra įtrauktos į pelno (nuostolio) ataskaitą ¹⁵ . Nerealizuotasis prieaugis parodomas balanso straipsnyje <i>Perkainojimo sąskaitos</i> .
Likvidumo didinimo operacijos užsienio valiuta	ECB veikia kaip tarpininkas per apsikeitimo sandorius tarp euro zoni nepriklausančių centrinių bankų ir Eurosystemos NCB. Šiais sandoriais siekiama Eurosystemos sandorių šalims pasiūlyti trumpalaikį finansavimą užsienio valiutomis. Šios operacijos parodomos balanso straipsniuose <i>Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais</i> bei <i>Kiti grynieji vidiniai Eurosystemos įsipareigojimai (pretenzijos)</i> ir neturi jokios įtakos ECB pelno (nuostolio) ataskaitai.
Mokėjimo sistemos (sistema TARGET2)	Euro zonos NCB vidiniai Eurosystemos likučiai, susidarę TARGET2 ECB atžvilgiu, ECB balanse atskleidžiami kaip atskira turto ar įsipareigojimų grynoji pozicija. Atlyginimas už šiuos likučius įtrauktas į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnius <i>Kitos palūkanų pajamos</i> ir <i>Kitos palūkanų išlaidos</i> .
Banknotai apyvartoje	ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės. Šią dalį užtikrina pretenzijos NCB, už kurias mokamos pagrindinėms refinansavimo operacijoms taikomos palūkanos. Šios palūkanų pajamos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje <i>Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosystemoje</i> . Išlaidas, susidarancias dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir NCB pristatant naujus banknotus ir banknotų pervežimo tarp NCB kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis, centralizuotai padengia ECB. Šios išlaidos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje <i>Banknotų gamybos paslaugos</i> .
Bankų priežiūra	ECB per metus patiriamos su priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos padengiamos iš metinių priežiūros mokesčių, kuriuos moka prižiūrimi subjektai. Priežiūros mokesčiai įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnį <i>Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos</i> .

6 2016 m. finansiniai rezultatai

2016 m. ECB grynasis pelnas sudarė 1 193 mln. eurų (2015 m. – 1 082 mln. eurų).

2016 m. ECB pelno (nuostolio) ataskaitos straipsniai su atitinkamais 2015 m. ataskaitos straipsniais palyginti 2 pav.

¹¹ ECB pagal bendrovių sektoriaus pirkimo programą vertybinių popierių neperka.

¹² Priklausomai nuo to, ar grynoji suma yra teigiama ar neigiama, rodoma grynąja verte atitinkamai straipsnyje *Kitos palūkanų pajamos* arba straipsnyje *Kitos palūkanų išlaidos*.

¹³ Daugiausia parodoma šiuose straipsniuose: *Auksas ir gautinas auksas*, *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta*, *Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta* ir *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta*.

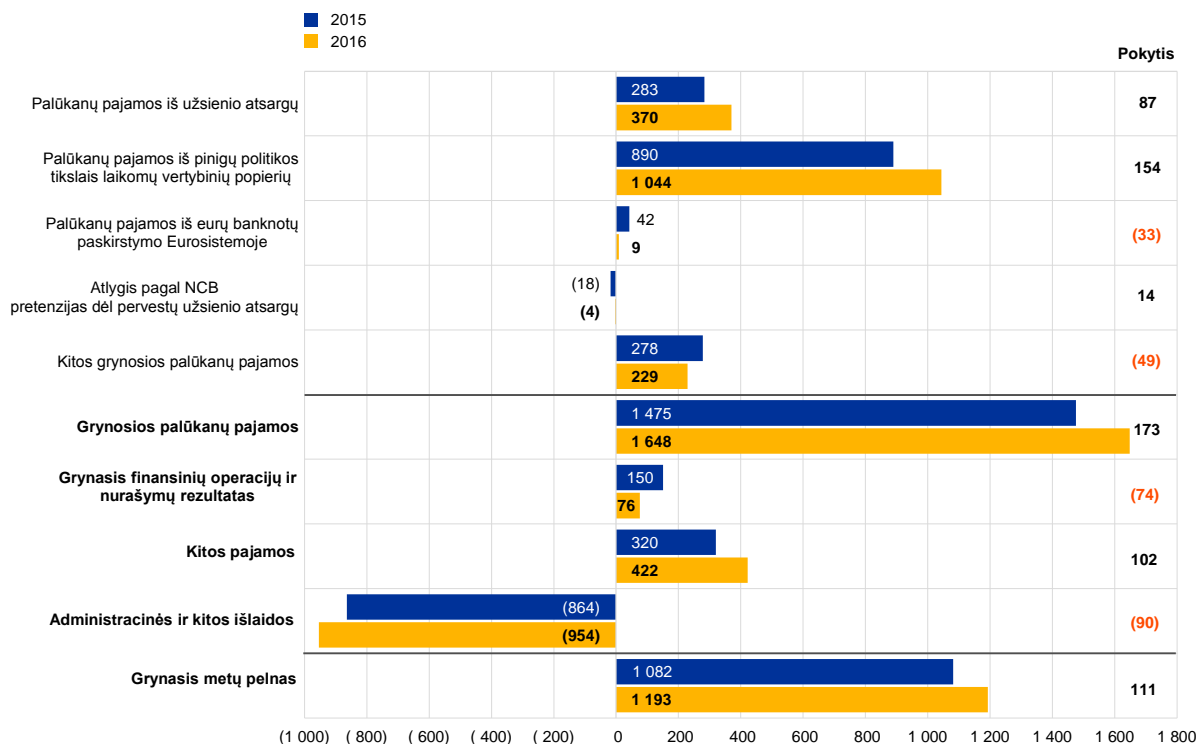
¹⁴ Pajamos, susijusios su ECB užsienio atsargomis, parodomos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų*; palūkanų pajamos ir išlaidos iš nuosavų lėšų investavimo parodomos straipsniuose *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*.

¹⁵ Atitinkamai parodomi straipsniuose *Finansinio turto ir pozicijų nurašymai* ir *Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų*.

2 pav.

ECB 2016 ir 2015 m. pelno (nuostolio) ataskaitos išskaidymas

(mln. eurų)

Šaltinis: ECB.

Svarbiausi faktai

- Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų padidėjo 87 mln. eurų daugiausia dėl to, kad gauta daugiau palūkanų pajamų iš vertybinių popierių, išreikštų JAV doleriais.
- Palūkanų pajamos iš pinigų politikos tikslais įsigytų vertybinių popierių padidėjo nuo 890 mln. eurų (2015 m.) iki 1 044 mln. eurų (2016 m.). Pajamų sumažėjimą, suėjus vertybinių popierių, įsigytų pagal VPRP ir pirmąją bei antrąją padengtųjų obligacijų pirkimo programas, terminui, nusvėrė palūkanų pajamos, gautos pagal turto pirkimo programą (TPP)¹⁶.
- Palūkanų pajamos iš visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalies ir palūkanų išlaidos, mokėtinos NCB už į ECB pervestas užsienio atsargas, sumažėjo atitinkamai 33 mln. ir 14 mln. eurų dėl mažesnės vidutinės pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų normos 2016 m.

¹⁶ Turto pirkimo programa (TPP) apima POPP3, TUVPPP, VSPP ir bendrovių sektoriaus pirkimo programą (BSPP). ECB pagal bendrovių sektoriaus pirkimo programą vertybinių popierių neperka. Daugiau informacijos apie išplėstinę TPP pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).

- Grynosios kitos palūkanų pajamos sumažėjo daugiausia dėl to, kad, esant mažam pajamingumui euro zonoje, sumažėjo ir palūkanų pajamos iš nuosavų lėšų portfelio.
- Grynasis finansinių operacijų ir finansinio turto nurašymų rezultatas sumažėjo 74 mln. eurų. Tai daugiausia susiję su didesniais nurašymais metų pabaigoje dėl bendro JAV dolerių portfelyje laikomų vertybinių popierių rinkos kainų sumažėjimo.
- ECB administracinės išlaidos, įskaitant nusidėvėjimą, 2016 m. sudarė 954 mln. eurų (2015 m. – 864 mln. eurų). Šios išlaidos padidėjo dėl didesnių išlaidų, susijusių su Bendru priežiūros mechanizmu (BPM). Visos su BPM susijusios išlaidos atgaunamos per prižiūrimiems subjektams taikomus mokesčius. Todėl 2016 m. kitos pajamos padidėjo iki 422 mln. eurų (2015 m. jos sudarė 320 mln. eurų).

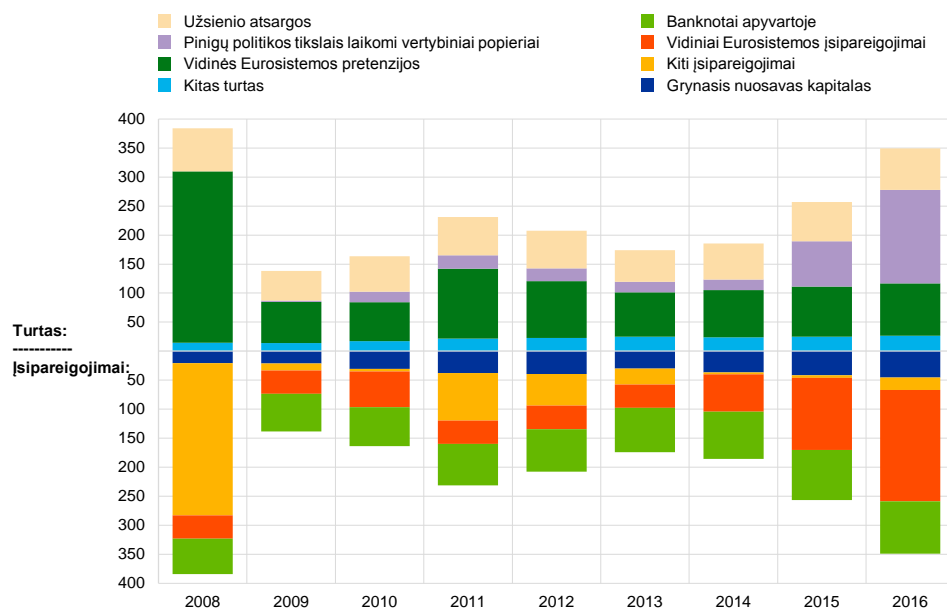
7 ECB finansinių ataskaitų ilgalaikė raida

Kaip 2008–2016 m. kito ECB balansas ir pelno (nuostolio) ataskaita bei jų sudedamosios dalys, parodyta 3 ir 4 pav.

3 pav.

ECB balansas 2008–2016 m.¹⁷

(mlrd. eurų)

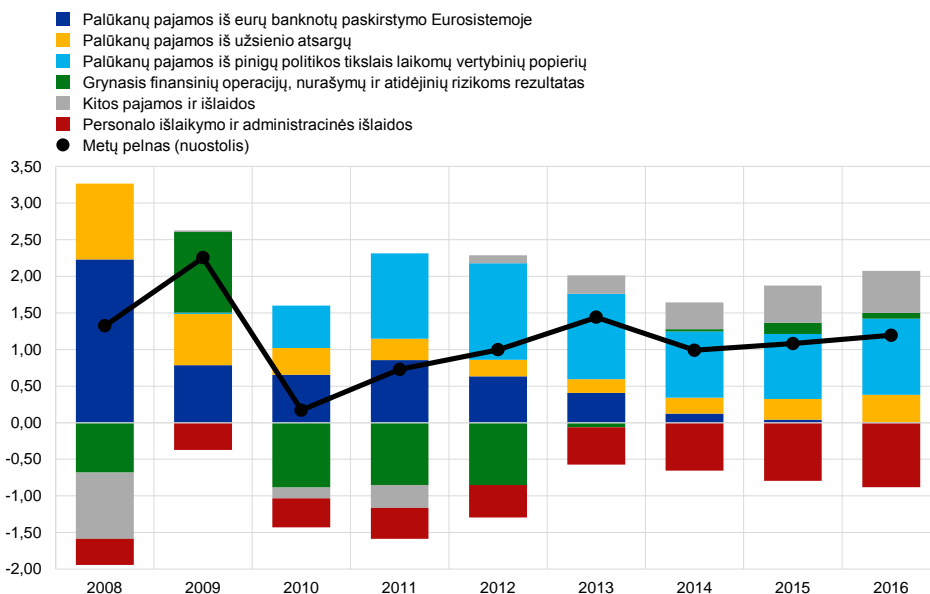
Šaltinis: ECB.

¹⁷ Vertės metų pabaigoje.

4 pav.

ECB pelno (nuostolio) ataskaita 2008–2016 m.

(mlrd. eurų)

Šaltinis: ECB.

2008–2014 m. ECB balansas sumažėjo iš esmės dėl to, kad Eurosistemos sandorių šalims pagerėjo finansavimo JAV doleriais sąlygos ir dėl to nuosekliai sumažėjo Eurosistemos siūlomų likvidumo didinimo JAV doleriais operacijų. Dėl to sumažėjo ECB vidinės Eurosistemos pretenzijos ir kiti įsipareigojimai. 2014 m. ketvirtąjį ketvirtį ECB balansas pradėjo didėti, kai buvo pradėta pirkti padengtųjų obligacijų ir turtu užtikrintų vertybinių popierių pagal trečiąją POPP ir TUVPP. 2015 ir 2016 m. ECB balansas toliau didėjo dėl pagal VSPP įsigytų vertybinių popierių, išleistų euro zonos centrinės, regioninės ar vietos valdžios ir pripažintų agentūrų. Atsiskaitymai už vertybinius popierius, įsigytus pagal visas šias programas, buvo vykdomi per sistemos TARGET2 sąskaitas, todėl atitinkamai išaugo vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai.

ECB grynamajam pelnui per tą patį laikotarpį įtakos turėjo toliau nurodyti veiksniai.

- Pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma sumažėjo, todėl gerokai sumažėjo ir ECB senjoražo pajamos. 2016 m. vidutinė norma buvo 0,01 % (2008 m. – 4 %), todėl palūkanų pajamos iš apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalies sumažėjo nuo 2,2 mlrd. eurų (2008 m.) iki 0,01 mlrd. eurų (2016 m.).
- Bendrieji atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms buvo padidinti, ypač 2010–2012 m. Šiuo laikotarpiu rizikos atidėjiniams iš viso pervesta 3,5 mlrd. eurų, todėl atitinkama suma sumažėjo ataskaitose rodomas pelnas.
- Iš užsienio atsargų gaunamos palūkanų pajamos nuosekliai mažėjo – nuo 1,0 mlrd. eurų (2008 m.) iki 0,2 mlrd. eurų (2013 m.) – daugiausia dėl

sumažėjusios JAV dolerio gražos ir su tuo susijusio palūkanų pajamų iš JAV dolerių portfelio sumažėjimo. Tačiau pastaruosius trejus metus tendencija pasikeitė, ir 2016 m. ši suma buvo lygi 0,4 mlrd. eurų.

- Iš vertybinių popierių, įsigytų pagal pinigų politikos turto pirkimo programas, nuo 2010 m. vidutiniškai buvo uždirbama 57 % ECB grynujų palūkanų pajamų.
- Dėl BPM sukūrimo 2014 m. gerokai išaugo personalo išlaikymo ir administracinės išlaidos. Vis dėlto su BPM susijusios išlaidos kasmet atgaunamos per prižiūrimiems subjektams taikomus mokesčius.

ECB finansinės ataskaitos

2016 m. gruodžio 31 d. balansas

TURTAS	Pastabos Nr.	2016 (eurais)	2015 (eurais)
Auksas ir gautinas auksas	1	17 820 761 460	15 794 976 324
Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta	2		
Iš TVF gautinos lėšos	2.1	716 225 836	714 825 534
Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas	2.2	50 420 927 403	49 030 207 257
		51 137 153 239	49 745 032 791
Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta	2.2	2 472 936 063	1 862 714 832
Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais	3	98 603 066	52 711 983
Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais	4		
Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai	4.1	160 815 274 667	77 808 651 858
Vidinės Eurosistemos pretenzijos	5		
Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje	5.1	90 097 085 330	86 674 472 505
Kitas turtas	6		
Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas	6.1	1 239 325 587	1 263 646 830
Kitas finansinis turtas	6.2	20 618 929 223	20 423 917 583
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	6.3	839 030 321	518 960 866
Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos	6.4	2 045 522 937	1 320 068 350
Kitas įvairus turtas	6.5	1 799 777 235	1 180 224 603
		26 542 585 303	24 706 818 232
Visas turtas		348 984 399 128	256 645 378 525

ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	2016 (eurais)	2015 (eurais)
Banknotai apyvartoje	7	90 097 085 330	86 674 472 505
Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais	8	1 851 610 500	0
Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais	9		
Kiti įsipareigojimai	9.1	1 060 000 000	1 026 000 000
Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais	10	16 730 644 177	2 330 804 192
Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai	11		
Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas	11.1	40 792 608 418	40 792 608 418
Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai	11.2	151 201 250 612	83 083 520 309
		191 993 859 030	123 876 128 727
Kiti įsipareigojimai	12		
Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai	12.1	660 781 618	392 788 148
Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos	12.2	69 045 958	95 543 989
Kiti įvairūs įsipareigojimai	12.3	1 255 559 836	891 555 907
		1 985 387 412	1 379 888 044
Atidėjiniai	13	7 706 359 686	7 703 394 185
Perkainojimo sąskaitos	14	28 626 267 808	24 832 823 174
Kapitalas ir rezervai	15		
Kapitalas	15.1	7 740 076 935	7 740 076 935
Metų pelnas		1 193 108 250	1 081 790 763
Visi įsipareigojimai		348 984 399 128	256 645 378 525

2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių metų pelno (nuostolio) ataskaita

	Pastabos Nr.	2016 (eurais)	2015 (eurais)
Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	22.1	370 441 770	283 205 941
Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje	22.2	8 920 896	41 991 105
Kitos palūkanų pajamos	22.4	1 604 648 023	1 732 919 191
<i>Palūkanų pajamos</i>		<i>1 984 010 689</i>	<i>2 058 116 237</i>
Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų	22.3	(3 611 845)	(17 576 514)
Kitos palūkanų išlaidos	22.4	(332 020 205)	(565 387 082)
<i>Palūkanų išlaidos</i>		<i>(335 632 050)</i>	<i>(582 963 596)</i>
Grynosios palūkanų pajamos	22	1 648 378 639	1 475 152 641
Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų	23	224 541 742	214 433 730
Finansinio turto ir pozicijų nurašymai	24	(148 172 010)	(64 053 217)
Pervedimai į atidėjinius užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms ir iš jų		0	0
Grynasis finansinių operacijų, nurašymų ir atidėjinių rizikoms rezultatas		76 369 732	150 380 513
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)	25	371 322 769	268 332 261
Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse	26	869 976	908 109
Kitos pajamos	27	50 000 263	51 023 378
Visos grynosios pajamos		2 146 941 379	1 945 796 902
Personalo išlaikymo išlaidos	28	(466 540 231)	(440 844 142)
Administracinės išlaidos	29	(414 207 622)	(351 014 617)
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nusidėvėjimo išlaidos		(64 769 605)	(64 017 361)
Banknotų gamybos paslaugos	30	(8 315 671)	(8 130 019)
Metų pelnas		1 193 108 250	1 081 790 763

2017 m. vasario 7 d., Frankfurtas prie Maino

Europos Centrinis Bankas

Mario Draghi
Pirmininkas

Apskaitos politika¹⁸

Finansinių ataskaitų forma ir pateikimas

ECB finansinės ataskaitos parengtos laikantis toliau aprašytos apskaitos politikos¹⁹, kuri, ECB valdančiosios tarybos vertinimu, teisingai rodo finansines ataskaitas ir centrinio banko veiklos pobūdį.

Apskaitos principai

Vadovautasi šiais apskaitos principais: ekonominės realybės ir skaidrumo, atsargumo, įvykių po balanso pripažinimo, reikšmingumo, veiklos tęstinumo, kaupimo, nuoseklumo ir palyginamumo.

Turto ir įsipareigojimų pripažinimas

Turtas arba įsipareigojimai balanse pripažįstami tik tada, kai tikėtina, kad ECB gaus ar perleis visą susijusią būsimą ekonominę naudą, prisiims iš esmės visą su juo susijusią riziką ir gaus visus susijusius atlygius, ir kai turto kainą arba vertę ar įsipareigojimų sumą galima patikimai įvertinti.

Apskaitos pagrindas

Ataskaitos parengtos remiantis įsigijimo verte, pakoreguota pagal apyvartinių vertybinių popierių (išskyrus pinigų politikos tikslais laikomus vertybinius popierius), aukso ir viso kito balansinio bei nebalansinio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta rinkos vertę.

Finansinio turto ir įsipareigojimų sandoriai į apskaitą įtraukiami taikant atsiskaitymo dienos metodą.

Išskyrus neatidėliotinus vertybinių popierių sandorius, finansinių priemonių užsienio valiuta sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose sandorio sudarymo dieną. Atsiskaitymo dieną įrašai nebalansinėse sąskaitose panaikinami ir sandoriai parodomi balansinėse sąskaitose. Užsienio valiutos pirkimai ir pardavimai turi įtakos grynajai užsienio valiutos pozicijai sandorio sudarymo dieną ir tą pačią dieną apskaičiuojami dėl pardavimų susidarę realizuoti rezultatai. Su finansinėmis priemonėmis užsienio valiuta susijusios sukauptos palūkanos, premijos ir nuolaidos

¹⁸ ECB apskaitos politika išsamiai aptariama 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendime (ES) 2016/2247 dėl Europos Centrinio Banko metinės atskaitomybės (ECB/2016/35), OL L 347, 2016 12 20, p. 1.

¹⁹ Tokia politika (ji yra reguliariai peržiūrima ir atnaujinama, jeigu manoma, kad tikslinga) atitinka ECBS statuto 26 straipsnio 4 dalies nuostatas. Pagal šio straipsnio nuostatas reikalaujama suderinto požiūrio į taisykles, reglamentuojančias Eurosistemos operacijų apskaitą ir finansinę atskaitomybę.

apskaičiuojamos ir į apskaitą įrašomos kasdien, taip pat šios sukauptos sumos kasdien daro įtaką užsienio valiutos pozicijai.

Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta

Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta perskaičiuojami į eurus pagal balanso dienos užsienio valiutos kursą. Pajamos ir išlaidos perskaičiuojamos pagal jų įrašymo į apskaitą dienos užsienio valiutos kursą. Turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, įskaitant balansines ir nebalansines priemones, perkainojami atskirai pagal kiekvieną valiutą.

Turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta perkainojimas pagal rinkos kainas apskaitoje parodomas atskirai nuo perkainojimo pagal užsienio valiutos kursą.

Auksas vertinamas balanso dieną buvusia rinkos kaina. Perkainojant auksą, neišskiriama aukso kainos ir užsienio valiutos kurso įtaka. Auksas perkainojamas pagal vienos Trojos uncijos aukso kainą eurai. Ji 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais perskaičiuota pagal euro ir JAV dolerio 2016 m. gruodžio 30 d. kursą.

Specialiosios skolinimosi teisės (SST) apibrėžiamos kaip valiutų krepšelis. Perkainojant ECB turimas SST, jų vertė apskaičiuota kaip penkių pagrindinių valiutų (JAV dolerio, euro, Japonijos jenos, svaro sterlingų ir Kinijos ženminbi juanių) kursų svertinė suma, perskaičiuota į eurus 2016 m. gruodžio 30 d.

Vertybieniai popieriai

Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

Šiuo metu pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai įtraukiami į apskaitą amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu.

Kiti vertybiniai popieriai

Apyvartiniai vertybiniai popieriai (kiti nei pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai) ir panašūs aktyvai vertinami balanso dienos vidutinėmis rinkos kainomis arba taikant atitinkamą pajamingumo kreivę pagal kiekvieną vertybinį popierių atskirai. Su vertybiniais popieriais susiję pasirinkimo sandoriai vertinimo tikslais nėra atskiriami. 2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiems metams buvo naudojamos 2016 m. gruodžio 30 d. vidutinės rinkos kainos. Nelikvidūs nuosavybės vertybiniai popieriai ir kitos nuosavybės priemonės, laikomos kaip nuolatinė investicija, vertinami savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu.

Pajamų pripažinimas

Pajamos ir išlaidos pripažįstamos tuo laikotarpiu, kurį buvo uždirbtos arba patirtos²⁰. Iš užsienio valiutos, aukso ir vertybinių popierių pardavimo gautos realizuotosios pajamos ir išlaidos įtraukiamos į pelno (nuostolio) ataskaitą. Tokios realizuotosios pajamos ir išlaidos skaičiuojamos atsižvelgiant į atitinkamo turto vidurkinę kainą.

Nerealizuotasis prieaugis nėra pripažįstamas pajamomis, o pervedamas tiesiogiai į perkainojimo sąskaitą.

Nerealizuotieji nuostoliai metų pabaigoje įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą, jei jie viršija ankstesnį perkainojimo prieaugį, įrašytą į atitinkamą perkainojimo sąskaitą. Nerealizuotasis nuostolis, patirtas dėl atskiro vertybinio popieriaus, atskiros valiutos ar aukso, nedengiamas kitų vertybinių popierių, valiutų ar aukso nerealizuotuoju prieaugiu. Jei susidaręs kurio nors straipsnio nerealizuotasis nuostolis buvo įtrauktas į pelno (nuostolio) ataskaitą, šio straipsnio vidurkinė kaina sumažinama iki valiutų kurso ir (arba) rinkos kainos buvusių metų pabaigoje. Palūkanų normų apsikeitimo sandorių nerealizuotasis nuostolis, kuris metų pabaigoje įtraukiamas į pelno (nuostolio) ataskaitą, amortizuojamas paskesniais metais.

Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo įtraukiami į pelno (nuostolio) ataskaitą ir nėra panaikinami paskesniais metais, nebent vertė padidėja, o tą padidėjimą galima susieti su pastebimu įvykiu, įvykusi po to, kai vertės sumažėjimas buvo pirmą kartą įtrauktas į apskaitą.

Vertybinių popierių premijos ar nuolaidos amortizuojamos per sutartinį laikotarpį, likusį iki vertybinių popierių išpirkimo.

Grįžtamieji sandoriai

Grįžtamieji sandoriai yra operacijos, kurias atlikdamas ECB perka arba parduoda turtą sudarydamas atpirkimo sandorį arba vykdo įkaitu užtikrintas kredito operacijas.

Atpirkimo skolinimosi sandorių atveju vertybiniai popieriai parduodami už pinigines lėšas, kartu susitarant nustatytu laiku ateityje atpirkti juos iš sandorio šalies už sutartą kainą. Atpirkimo skolinimosi sandoriai rodomi kaip įkaitu užtikrintas indėlis balanso įsipareigojimų dalyje. Pagal tokį susitarimą parduoti vertybiniai popieriai ir toliau rodomi ECB balanse.

Atpirkimo investavimo sandorių atveju vertybiniai popieriai įsigijami už pinigines lėšas, kartu susitarant nustatytu laiku ateityje parduoti juos sandorio šaliai už sutartą kainą. Atpirkimo investavimo sandoriai parodomi kaip įkaitu užtikrintos paskolos balanso turto dalyje, nerodant ECB turimų vertybinių popierių pokyčio.

²⁰ Administracinėms sukauptoms sumoms ir atidėjiniams sudaryti taikoma 100 000 eurų minimali riba.

Grįžtamieji sandoriai (įskaitant vertybinių popierių skolinimo sandorius), sudaryti pagal specializuotos įstaigos siūlomą programą, balanse parodomi tik tada, jeigu į ECB sąskaitą pervedamas piniginis įkaitas, kuris vėliau neinvestuojamas.

Nebalansinės priemonės

Valiutos priemonės, būtent išankstiniai užsienio valiutų keitimo sandoriai, valiutų apsisikeitimo sandorių išankstinės dalys ir kitos valiutos priemonės, pagal kurias viena valiuta keičiama į kitą valiutą tam tikrą dieną ateityje, įtraukiamos į grynąją užsienio valiutos poziciją, siekiant apskaičiuoti su operacijomis užsienio valiuta susijusias pajamas ir išlaidas.

Palūkanų normų priemonės perkainojamos atskirai pagal kiekvieną priemonę. Galiojančių palūkanų normų ateities sandorių ir palūkanų normų apsisikeitimo sandorių, už kuriuos atsiskaitoma per pagrindinę sandorio šalį, kasdieniai kintamosios maržos pokyčiai rodomi pelno (nuostolio) ataskaitoje. Išankstinius vertybinių popierių sandorius ir palūkanų normų apsisikeitimo sandorius, už kuriuos nėra atsiskaitoma per pagrindinę sandorio šalį, ECB vertina taikydamas visuotinai priimtus vertinimo metodus ir rinkoje galiojusias kainas, palūkanų normas ir diskonto normas, taikytinas laikotarpiui nuo atsiskaitymo pagal sandorį iki vertinimo dienos.

Įvykiai po balanso

Turto ir įsipareigojimų vertė tikslinama dėl įvykių, kurie pasireiškė laikotarpiu tarp metų balanso dienos ir dienos, kai Vykdomoji valdyba suteikia leidimą ECB metines finansines ataskaitas teikti Valdančiajai tarybai tvirtinti, jeigu tokie įvykiai daro reikšmingą įtaką turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną.

Svarbūs įvykiai po balanso, nedarantys įtakos turto ir įsipareigojimų būklei balanso dieną, atskleidžiami pastabose.

Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai

Vidiniai ECBS likučiai susidaro daugiausia dėl tarptautinių mokėjimų ES viduje, kurie vykdomi centrinio banko pinigais eurais. Didžiąją šių operacijų dalį inicijuoja privatūs subjektai (kredito įstaigos, bendrovės ir privatūs asmenys). Mokėjimai atliekami per sistemą TARGET2 – Transeuropinę automatizuotą realaus laiko atskirųjų atsiskaitymų skubių pervedimų sistemą. Dėl jų ES centrinių bankų sąskaitose, esančiose sistemoje TARGET2, susidaro abipusiai likučiai. Šie abipusiai likučiai kasdien yra dengiami tarpusavyje ir tada priskiriami ECB, kiekvienam nacionaliniam centriniam bankui paliekant vieną grynąją poziciją tik ECB atžvilgiu. ECB apskaitos sistemoje ši pozicija rodo kiekvieno nacionalinio centrinio banko grynąją pretenziją ar įsipareigojimą visai ECBS. Ir euro zonos NCB vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę sistemoje TARGET2 ECB atžvilgiu, ir kiti vidiniai Eurosistemos likučiai eurais (pvz., tarpinis pelno paskirstymas NCB) ECB balanse atskleidžiami kaip atskira turto ar

įsipareigojimų grynoji pozicija ir parodyti straipsnyje *Kitos vidinės Eurosistemos grynosios pretenzijos* arba *Kiti vidiniai Eurosistemos grynėji įsipareigojimai*. Ne euro zonos NCB vidiniai ECBS likučiai ECB atžvilgiu, atsiradę dėl jų dalyvavimo sistemoje TARGET2²¹, parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*.

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje, kaip atskiras turtas grynėja jo verte įtraukiami į straipsnį *Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

Vidiniai Eurosistemos likučiai, susidarę dėl prie Eurosistemos prisijungusių NCB į ECB pervestų užsienio atsargų, išreikšti eurais ir parodyti straipsnyje *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*.

Ilgalaikiam turtui taikomi reikalavimai

Ilgalaikis turtas, įskaitant nematerialųjį turtą, bet išskyrus žemę ir meno kūrinius, parodomas įsigijimo verte, sumažinta nusidėvėjimu. Žemė ir meno kūriniai parodomi įsigijimo verte. Pagrindinio ECB pastato nusidėvėjimui skaičiuoti jo įsigijimo vertė paskirstyta į atitinkamas dalis, kurios bus nudėvimos per nustatytą jų naudingo tarnavimo laikotarpį. Nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesinį metodą per numatytą turto naudingo tarnavimo laikotarpį, pradedant kitu ketvirčiu po to, kai turtas perduotas naudoti. Nustatyti tokie pagrindinių turto grupių naudingo tarnavimo laikotarpiai:

Pastatai	20, 25 arba 50 metų
Įranga pastatuose	10 arba 15 metų
Techninė įranga	4, 10 arba 15 metų
Kompiuteriai, susijusi kompiuterinė ir programinė įranga, transporto priemonės	4 metai
Baldai	10 metų

Dabartinių ECB nuomojamų patalpų kapitalizuotų remonto išlaidų nusidėvėjimo laikotarpis pakoreguotas atsižvelgiant į visus įvykius, turinčius įtakos numatytam šio turto naudingo tarnavimo laikotarpiui.

Mažiau kaip 10 000 eurų kainavęs ilgalaikis turtas nurašomas įsigijimo metais.

Pripažinimo ilgalaikiu turtu kriterijus atitinkantis, bet dar nebaigtas statyti ar vystyti turtas rodomas straipsnyje *Nebaigta statyba*. Į atitinkamo ilgalaikio turto straipsnį tokio turto įsigijimo vertė perkeliama perdavus jį naudoti.

²¹ 2016 m. gruodžio 31 d. sistemoje TARGET2 dalyvavo šie ne euro zonos NCB: *Българска народна банка* (Bulgarijos nacionalinis bankas), *Danmarks Nationalbank*, *Hrvatska narodna banka*, *Narodowy Bank Polski* ir *Banca Națională a României*.

ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitos ilgalaikės išmokos

ECB savo tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams taiko apibrėžtų išmokų planą.

Tarnautojų pensijų planas finansuojamas turtu, laikomu ilgalaikiame išmokų tarnautojams fonde. ECB ir jo tarnautojų privalomosios įmokos sudaro atitinkamai 20,7 % ir 7,4 % bazinės algos ir yra rodomos plano apibrėžtų išmokų dalyje. Tarnautojai gali savanoriškai mokėti papildomas įmokas pagal apibrėžtų įmokų planą, pagal kurį būtų galima teikti papildomų išmokų²². Šios papildomos išmokos nustatomos pagal savanoriškų įmokų sumą ir grąžą, gautą investavus šias įmokas.

ECB vykdomosios valdybos narių ir ECB įdarbintų Priežiūros valdybos narių išmokoms, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taikomas įmokomis nepadengtų pensinių išmokų planas. Tarnautojų atveju įmokomis nepadengtų išmokų planas taikomas išmokoms, pasibaigus tarnautojų darbo santykiams, išskyrus pensijas, ir kitoms ilgalaikėms išmokoms.

Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai

Su apibrėžtų išmokų planais susiję įsipareigojimai, parodyti balanso straipsnyje *Kiti įsipareigojimai*, apskaičiuojami kaip apibrėžtų išmokų įsipareigojimų dabartinės vertės balanso dieną ir pensijų plano turto, skirto įsipareigojimams padengti, tikrosios vertės skirtumas.

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimus kasmet apskaičiuoja nepriklausomi aktuarai pagal planuojamo sąlyginio vieneto metodą. Dabartinė apibrėžtų išmokų įsipareigojimų vertė apskaičiuojama diskontuojant numatomus būsimojus pinigų srautus, taikant balanso dieną galiojusias rinkos palūkanų normas, nustatytas pagal eurus išreikštų aukštos kokybės įmonių obligacijų, kurių išpirkimo terminas atitinka pensinių įsipareigojimų terminą, rinkos pajamingumą.

Aktuarinis pelnas (nuostolis) gali susidaryti dėl tikslinimų, kai tikrasis rezultatas skiriasi nuo ankstesnių aktuarinių prielaidų, ir aktuarinių prielaidų pokyčių.

Grynųjų apibrėžtų išmokų išlaidos

Grynųjų apibrėžtų išmokų išlaidos padalytos į sudedamąsias dalis, parodytas pelno (nuostolio) ataskaitoje, o išmokų tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas parodytas balanso straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*.

²² Tarnautojas už sukauptas savanoriškų įmokų lėšas išėjimo į pensiją metu gali įgyti papildomą pensiją. Nuo to momento ši pensija įtraukiama į apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Grynąją sumą, parodytą pelno (nuostolio) ataskaitoje, sudaro:

- a) einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė;
- b) grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, apskaičiuotos taikant diskonto normas;
- c) visų pervertinimų, susijusių su kitomis ilgalaikėmis išmokomis, suma.

Grynąją sumą, parodytą straipsnyje *Perkainojimo sąskaitos*, sudaro:

- a) aktuarinis pelnas (nuostolis), susijęs su apibrėžtų išmokų įsipareigojimais;
- b) faktinė pensijų plano turto grąža, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus;
- c) bet koks viršutinės turto ribos poveikio pasikeitimas, neįskaitant sumų, įtrauktų kaip grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus.

Kiekvienais metais nepriklausomi aktuarai įvertina šias sumas, kad apskaičiuotų, kokią įsipareigojimų sumą įrašyti į finansinę ataskaitą.

Banknotai apyvartoje

ECB ir euro zonos NCB, kartu sudarantys Eurosistemą, leidžia eurų banknotus²³. Bendra apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertė paskirstoma Eurosistemos centriniams bankams kiekvieno mėnesio paskutinę darbo dieną pagal banknotų paskirstymo raktą²⁴.

ECB paskirta 8 % visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų vertės, kuri balanse parodyta įsipareigojimų dalies straipsnyje *Banknotai apyvartoje*. ECB tenkanti dalis visoje eurų banknotų emisijoje užtikrinama pretenzijomis NCB. Šios palūkanas uždirbančios pretenzijos²⁵ parodytos straipsnio dalyje *Vidinės Eurosistemos pretenzijos: pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje* (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Su šiomis pretenzijomis susijusios palūkanų pajamos parodomos pelno (nuostolio) ataskaitos straipsnyje *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*.

²³ 2010 m. gruodžio 13 d. Sprendimas ECB/2010/29 dėl eurų banknotų emisijos (nauja redakcija), OL L 35, 2011 2 9, p. 26, su pakeitimais.

²⁴ Banknotų paskirstymo raktas – tai procentinės dalys, apskaičiuotos atsižvelgiant į ECB dalį visoje eurų banknotų emisijoje ir taikant pasirašyto kapitalo raktą NCB dalims visoje eurų banknotų emisijoje.

²⁵ 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendimas (ES) 2016/2248 dėl valstybių narių, kurių valiuta euro, nacionalinių centrinių bankų pinigų politikos pajamų paskirstymo (ECB/2016/36), OL L 347, 2016 12 20, p. 26.

Tarpinis pelno paskirstymas

Suma, lygi ECB pajamų iš eurų banknotų apyvartoje ir iš vertybinių popierių, įsigytų pagal a) VPRP, b) trečiąją POPP, c) TUVPPP ir d) VSPP, sumai, paskirstoma kitų metų sausio mėn. kaip tarpinis pelnas, jei ECB valdančioji taryba nenusprendžia kitaip²⁶. Paskirstoma visa suma, nebent ji yra didesnė negu tų metų ECB grynasis pelnas arba Valdančioji taryba priima sprendimą šias pajamas pervesti į atidėjinius, susijusius su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis. Valdančioji taryba taip pat gali nuspręsti sumažinti paskirstomą tarpinį pelną ECB patirtomis išlaidomis, susijusiomis su eurų banknotų išleidimu ir tvarkymu.

Perklasifikavimas

Palūkanų pajamos iš pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių (pvz., atkarpos palūkanos) ir dėl šių vertybinių popierių atsirandančios palūkanų išlaidos (pvz., amortizuotos premijos) anksčiau būdavo rodomos kaip bendroji pozicija straipsniuose *Kitos palūkanų pajamos* ir *Kitos palūkanų išlaidos*. Siekdamas Eurosistemos lygmeniu suvienodinti informacijos apie palūkanų pajamas ir palūkanų išlaidas, susidarančias dėl pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių, teikimą, ECB nusprendė, kad nuo 2016 m. šios grynosios vertės bus rodomos straipsnyje *Kitos palūkanų pajamos* arba straipsnyje *Kitos palūkanų išlaidos*, priklausomai nuo to, ar grynoji suma teigiama ar neigiama. Atitinkamos 2015 m. sumos pakoreguotos taip:

	Paskelbta 2015 m. (eurais)	Koregavimas dėl perklasifikavimo (eurais)	Perskaičiuota suma (eurais)
Kitos palūkanų pajamos	2 168 804 955	(435 885 764)	1 732 919 191
Kitos palūkanų išlaidos	(1 001 272 846)	435 885 764	(565 387 082)

Dėl perklasifikavimo 2015 m. ataskaitose parodyta grynojo pelno suma nesikeitė.

Kitos sritys

Atsižvelgiant į ECB, kaip centrinio banko, vaidmenį, pinigų srautų ataskaitos paskelbimas nesuteiktų finansinių ataskaitų skaitytojams papildomos svarbios informacijos.

Pagal ECBS statuto 27 straipsnį ir remiantis Valdančiosios tarybos rekomendacija, ES Taryba pritarė *Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft* (Štutgartas, Vokietijos Federacinė Respublika) paskyrimui ECB išorės auditoriumi penkeriems metams – iki 2017 finansinių metų pabaigos.

²⁶ 2014 m. gruodžio 15 d. ECB sprendimas (ES) 2015/298 dėl tarpinio Europos Centrinio Banko pajamų paskirstymo (ECB/2014/57) (nauja redakcija), OL L 53, 2015 2 25, p. 24.

Pastabos dėl balanso

1 Auksas ir gautinas auksas

2016 m. gruodžio 31 d. ECB turėjo 16 229 522 uncijas²⁷ grynojo aukso. 2016 m. su auksu susijusių sandorių sudaryta nebuvo, todėl, palyginti su 2015 m. gruodžio 31 d., ECB turimo aukso kiekis nepasikeitė. ECB turimo grynojo aukso vertė eurais padidėjo dėl pakilusios aukso kainos 2016 m. (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta* bei 14 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*).

2 Pretenzijos ne euro zonos ir euro zonos rezidentams užsienio valiuta

2.1 Iš TVF gautinos lėšos

Šis turtas – tai 2016 m. gruodžio 31 d. ECB turėtos SST. Jis susidaro pagal dvišalį susitarimą su TVF dėl SST pirkimo ir pardavimo. Pagal jį TVF gali ECB vardu susitarti dėl SST pardavimo ar pirkimo už eurus, neperžengdamas nustatytos didžiausios ir mažiausios apimtys. Apskaitoje SST traktuojamos kaip užsienio valiuta (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

2.2 Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas bei pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta

Šiuos du straipsnius sudaro likučiai bankų sąskaitose ir paskolos užsienio valiuta bei investicijos į vertybinius popierius, išreikštus JAV doleriais ir Japonijos jenomis:

Pretenzijos ne euro zonos rezidentams	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose	6 844 526 120	4 398 616 340	2 445 909 780
Pinigų rinkos indėliai	2 005 810 644	1 666 345 182	339 465 462
Atpirkimo investavimo sandoriai	503 747 273	831 266 648	(327 519 375)
Investicijos į vertybinius popierius	41 066 843 366	42 133 979 087	(1 067 135 721)
Iš viso	50 420 927 403	49 030 207 257	1 390 720 146

²⁷ Tai atitinka 504,8 tonos.

Pretenzijos euro zonos rezidentams	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose	1 211 369	953 098	258 271
Pinigų rinkos indėliai	1 964 182 715	1 861 761 734	102 420 981
Atpirkimo investavimo sandoriai	507 541 979	0	507 541 979
Investicijos į vertybinius popierius	0	0	0
Iš viso	2 472 936 063	1 862 714 832	610 221 231

2016 m. sumos šiuose straipsniuose padidėjo daugiausia dėl euro atžvilgiu pabrangusių JAV dolerio ir Japonijos jenos.

2016 m. gruodžio 31 d. ECB grynoji užsienio valiutos pozicija JAV doleriais ir Japonijos jenomis²⁸ buvo tokia:

	2016 (mln. valiutos vienetų)	2015 (mln. valiutos vienetų)
JAV doleriai	46 759	46 382
Japonijos jenos	1 091 844	1 085 596

3 Kitos pretenzijos euro zonos kredito įstaigoms eurais

2016 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė likučiai sąskaitose įstaigose, kurios yra euro zonos rezidentės.

4 Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais

4.1 Pinigų politikos tikslais laikomi vertybiniai popieriai

2016 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė vertybiniai popieriai, kuriuos ECB įsigijo pagal tris POPP, VPRP, TUVPPP ir VSPP.

Pirkimai pagal pirmąją POPP buvo vykdomi iki 2010 m. birželio 30 d., o antroji POPP baigta 2012 m. spalio 31 d. VPRP baigta 2012 m. rugsėjo 6 d.

2016 m. Eurosistemos TPP²⁹, apėmusi tris programas, t. y. trečiąją POPP, TUVPPP ir VSPP, buvo papildyta dar viena, ketvirtąja, programa – bendrovių sektoriaus pirkimo programa (BSPP)³⁰. 2016 m. Valdančioji taryba priėmė sprendimus,

²⁸ Šias atsargas sudaro turtas, atėmus įsipareigojimus atitinkama užsienio valiuta, kuris yra užsienio valiutos perkainojimo objektas ir kuris įtrauktas į eilutes *Pretenzijos ne euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta, Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos, Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai* (įsipareigojimų pusėje) bei *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos*, taip pat atsižvelgiant į išankstinius užsienio valiutų keitimo sandorius ir valiutų apsiskeitimo sandorius užsienio valiuta, parodytus nebalansiniuose straipsniuose. Finansinių priemonių užsienio valiuta perkainojimo dėl kainos prieaugis neįtraukiamas.

²⁹ Daugiau informacijos apie išplėstinę TPP pateikiama [ECB interneto svetainėje](#).

³⁰ Pagal šią programą NCB gali pirkti euro zonoje veikiančių nebankinių bendrovių eurais išleistas investicinio reitingo obligacijas. ECB pagal šią programą vertybinių popierių neperka.

dariusius tiesioginį poveikį kas mėnesį vykdomam turto pirkimo tempui ir TPP trukmei³¹. Šiais sprendimais i) nuo 2016 m. balandžio mėn. buvo padidinta pirkimų pagal TPP, kas mėnesį atliekamų ir NCB, ir ECB, grynoji apimtis nuo vidutiniškai 60 mlrd. iki 80 mlrd. eurų per mėnesį ir ii) turto pirkimas pagal TPP už 60 mlrd. eurų per mėnesį bus pratęstas ir po 2017 m. kovo mėn. – iki 2017 m. gruodžio mėn. arba ilgiau, jei tai bus būtina, tačiau bet kokių atveju turto bus perkama tol, kol Valdančioji taryba įsitikins, kad infliacijos raida vėl tapo tvari ir atitinka siekį³². Grynieji pirkimai bus vykdomi kartu reinvestuojant lėšas, gautas iš pagal TPP įsigytų vertybinių popierių išpirkimo, suėjus jų terminui.

Pagal visas šias programas įsigyti vertybiniai popieriai vertinami amortizuota savikaina, sumažinta vertės sumažėjimu (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vertybiniai popieriai*).

ECB turimų vertybinių popierių amortizuota savikaina, kaip ir rinkos vertė³³ (ji neparodoma nei balanse, nei pelno (nuostolio) ataskaitoje, bet pateikiama čia tik dėl palyginimo), buvo tokia:

	2016 (eurais)		2015 (eurais)		Pokytis (eurais)	
	amortizuota savikaina	rinkos vertė	amortizuota savikaina	rinkos vertė	amortizuota savikaina	rinkos vertė
Pirmoji padengtųjų obligacijų pirkimo programa	1 032 305 522	1 098 106 253	1 786 194 503	1 898 990 705	(753 888 981)	(800 884 452)
Antroji padengtųjų obligacijų pirkimo programa	690 875 649	743 629 978	933 230 549	1 013 540 352	(242 354 900)	(269 910 374)
Trečioji padengtųjų obligacijų pirkimo programa	16 550 442 553	16 730 428 857	11 457 444 451	11 396 084 370	5 092 998 102	5 334 344 487
Vertybinių popierių rinkų programa	7 470 766 415	8 429 995 853	8 872 443 668	10 045 312 608	(1 401 677 253)	(1 615 316 755)
Turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo programa	22 800 124 065	22 786 088 513	15 321 905 622	15 220 939 054	7 478 218 443	7 565 149 459
Viešojo sektoriaus pirkimo programa	112 270 760 463	112 958 545 591	39 437 433 065	39 372 318 024	72 833 327 398	73 586 227 567
Iš viso	160 815 274 667	162 746 795 045	77 808 651 858	78 947 185 113	83 006 622 809	83 799 609 932

Pagal pirmąją ir antrąją POPP ir VPRP laikomų portfelių amortizuota savikaina sumažėjo dėl išpirkimų.

Valdančioji taryba reguliariai įvertina finansinę riziką, susijusią su pagal visas šias programas įsigytais vertybiniais popieriais.

Vertės sumažėjimo įvertinimo testai atliekami kasmet remiantis metų pabaigoje turimais duomenimis. Juos tvirtina Valdančioji taryba. Atliekant šiuos testus atskirai vertinami kiekvienos programos vertės sumažėjimo rodikliai. Kai vertės sumažėjimo rodiklių pasitaikydavo, buvo papildomai tiriama, ar vertės sumažėjimas neturėjo poveikio atitinkamų vertybinių popierių numatomiems pinigų srautams. Remiantis šių metų vertės sumažėjimo įvertinimo testų rezultatais, 2016 m. nebuvo įrašyta jokių nuostolių, susijusių su pinigų politikos tikslais laikomais vertybiniais popieriais.

³¹ Žr. 2016 m. kovo 10 d. ir 2016 m. gruodžio 8 d. ECB pranešimus spaudai.

³² Siekdamas kainų stabilumo, ECB siekia vidutiniu laikotarpiu palaikyti mažesnio kaip 2 %, bet jam artimo lygio infliaciją.

³³ Nurodytos rinkos vertės yra orientacinės, apskaičiuojamos pagal rinkoje kotiruojamas kainas. Jei kotiruojamų kainų nėra, rinkos kainos apskaičiuojamos taikant Euro sistemos vidinius modelius.

5 Vidinės Eurosistemos pretenzijos

5.1 Pretenzijos, susijusios su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje

Šį straipsnį sudaro ECB pretenzijos euro zonos NCB atžvilgiu dėl eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*). Atlyginimai už šias pretenzijas apskaičiuojami kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose³⁴ (žr. 22.2 pastabą *Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje*).

6 Kitas turtas

6.1 Ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas

2016 m. gruodžio 31 d. šį turtą sudarė tokie straipsniai:

---

³⁴ Nuo 2016 m. kovo 16 d. Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose taikoma 0,00 % palūkanų norma.

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Įsigijimo vertė			
Žemė ir pastatai	1 011 662 911	1 027 242 937	(15 580 026)
Įranga pastatuose	221 888 762	219 897 386	1 991 376
Kompiuteriai ir programinė įranga	88 893 887	77 350 193	11 543 694
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	96 197 706	92 000 437	4 197 269
Nebaigta statyba	3 024 459	244 590	2 779 869
Kitas ilgalaikis turtas	9 713 742	9 453 181	260 561
Visa įsigijimo vertė	1 431 381 467	1 426 188 724	5 192 743
Sukauptas nusidėvėjimas			
Žemė ir pastatai	(72 284 513)	(79 468 891)	7 184 378
Įranga pastatuose	(31 590 282)	(15 827 521)	(15 762 761)
Kompiuteriai ir programinė įranga	(57 935 440)	(45 530 493)	(12 404 947)
Įrenginiai, baldai ir transporto priemonės	(29 107 438)	(20 831 615)	(8 275 823)
Kitas ilgalaikis turtas	(1 138 207)	(883 374)	(254 833)
Visas sukauptas nusidėvėjimas	(192 055 880)	(162 541 894)	(29 513 986)
Grynoji likutinė vertė	1 239 325 587	1 263 646 830	(24 321 243)

Įsigijimo vertės pozicijos *Žemė ir pastatai* grynosios vertės sumažėjimą ir atitinkamą sukauptą nusidėvėjimą daugiausia nulėmė kapitalizuotų remonto išlaidų, susijusių su nebe naudojamais objektais, pripažinimo panaikinimas.

6.2 Kitas finansinis turtas

Šį straipsnį daugiausia sudaro ECB nuosavų lėšų investicijos³⁵; jos yra tiesioginis ECB kapitalo, rezervų ir atidėjinių užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms atitikmuo. Į šį straipsnį taip pat patenka 3 211 Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) akcijų, jos į apskaitą įtrauktos įsigijimo verte – 41,8 mln. eurų.

Šį straipsnį sudaro šios dalys:

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Likučiai sąskaitose eurais	30 000	30 000	–
Vertybinių popierių eurais	19 113 074 101	19 192 975 459	(79 901 358)
Atpirkimo investavimo sandoriai eurais	1 463 994 460	1 188 997 789	274 996 671
Kitas finansinis turtas	41 830 662	41 914 335	(83 673)
Iš viso	20 618 929 223	20 423 917 583	195 011 640

Šiame straipsnyje parodyta grynoji suma 2016 m. padidėjo daugiausia dėl palūkanų, gautų už investuotas nuosavas lėšas, reinvestavimo.

³⁵ Vykdyti atpirkimo skolinimosi sandoriai, susiję su nuosavų lėšų portfelio valdymu, įtraukti į straipsnio *Kiti įvairūs įsipareigojimai* įsipareigojimų dalį (žr. 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

6.3 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro valiutų apskaitos sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2016 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 19 pastabą *Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie perkainojimo pokyčiai atsiranda minėtų sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginus su sandorių verte, perskaičiuota į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės bei Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Šiame straipsnyje parodomi ir galiojusią palūkanų normų apskaitos sandorių perkainojimo prieaugiai (žr. 18 pastabą *Palūkanų normų apskaitos sandoriai*).

6.4 Sukauptos pajamos ir būsimųjų laikotarpių išlaidos

2016 m. į šį straipsnį įtrauktos sukauptos vertybinių popierių atkarpos palūkanos, įskaitant nupirktą atkarpą, kurių suma sudarė 1 924,5 mln. eurų (2015 m. – 1 186,6 mln. eurų (žr. 2.2 pastabą *Likučiai bankų sąskaitose ir investicijos į vertybinius popierius, išorės paskolos ir kitas išorės turtas ir Pretenzijos euro zonos rezidentams užsienio valiuta*, 4 pastabą *Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais* ir 6.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

Šiame straipsnyje taip pat parodytos a) iš bendrų Eurosystemos projektų sukauptos pajamos (žr. 27 pastabą *Kitos pajamos*), b) už kitą finansinį turtą sukauptos palūkanų pajamos ir c) įvairūs išankstiniai mokėjimai.

6.5 Kitas įvairus turtas

Šį straipsnį daugiausia sudaro sukaupta suma pagal tarpinį ECB pelno paskirstymą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas* ir 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosystemos grynieji įsipareigojimai*).

Į jį taip pat įtraukti su valiutų apskaitos sandoriais ir išankstiniais valiutų keitimo sandoriais, galiojusiais 2016 m. gruodžio 31 d., susiję likučiai, kurie susidarė tokių sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginus su jų pradinio pripažinimo apskaitoje verte eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*).

7 Banknotai apyvartoje

Šiame straipsnyje parodyta visų apyvartoje cirkuliuojančių eurų banknotų ECB dalis (8 %) (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje*).

8 Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais

2016 m. gruodžio 8 d. Valdančioji taryba nusprendė, kad Eurosistemos centriniai bankai, skolindami vertybinius popierius pagal VSPP, įkaitu galės priimti ir grynuosius pinigus, ir nebus reikalaujama jų reinvestuoti. ECB šias operacijas vykdo per specializuotą įstaigą.

2016 m. gruodžio 31 d. galiojo 1,9 mlrd. eurų vertės VSPP vertybinių popierių skolinimo sandoriai, sudaryti su euro zonos kredito įstaigomis. Kaip įkaitas gauti grynieji pinigai buvo pervesti į sąskaitas, esančias sistemoje TARGET2 (žr. 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*). Kadangi šie grynieji pinigai metų pabaigoje nebuvo investuoti, minėti sandoriai parodomi balanse (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Grįžtamieji sandoriai*)³⁶.

9 Įsipareigojimai kitiems euro zonos rezidentams eurais

9.1 Kiti įsipareigojimai

Šiame straipsnyje parodomi Euro bankų asociacijos (EBA) narių indėliai, naudojami kaip garantijų fondas vykdamas EURO1³⁷ atsiskaitymus per sistemą TARGET2.

10 Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais

2016 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė 9,5 mlrd. eurų (2015 m. – 1,5 mlrd. eurų) – tai ne euro zonos centrinių bankų likučiai ECB, susidarę dėl per sistemą TARGET2 įvykdytų sandorių ar jų dalių. Šių likučių padidėjimą 2016 m. lėmė euro zonos rezidentų mokėjimai ne euro zonos rezidentams (žr. 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*).

Į šį straipsnį buvo įtraukta ir 4,1 mlrd. eurų suma (2015 m. – 0,8 mlrd. eurų), susijusi su nuolatiniu abipusio valiutos apsisikeitimo susitarimu su Federalinio rezervo sistema. Vadovaudamasi šiuo susitarimu, Federalinio rezervo sistema per apsisikeitimo sandorius ECB suteikia JAV dolerių. Šiais sandoriais siekiama Eurosistemos sandorių šalims pasiūlyti trumpalaikį finansavimą JAV doleriais. ECB tuo pat metu sudaro kompensacinius apsisikeitimo sandorius (angl. *back-to-back swap transactions*) su euro zonos NCB, kurie panaudoja suteiktas lėšas vykdydami likvidumą didinančias grįžtamųjų sandorių operacijas su Eurosistemos sandorių šalimis. Dėl kompensacinių apsisikeitimo sandorių susidaro vidiniai Eurosistemos – tarp ECB ir NCB – likučiai (žr. 11.2 pastabą *Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai*). Be to, dėl apsisikeitimo sandorių, sudarytų su Federalinio rezervo

³⁶ Vertybinių popierių skolinimo sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose, jeigu metų pabaigoje nėra juos vykdamas įkaitu pateiktų neinvestuotų grynujų pinigų (žr. 16 pastabą *Vertybinių popierių skolinimo programas*).

³⁷ EURO1 – EBA valdoma mokėjimų sistema.

istema ir euro zonos NCB, susidaro išankstinės pretenzijos ir įsipareigojimai, parodomi nebalansinėse sąskaitose (žr. 19 pastabą *Valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*).

Kita šio straipsnio dalis buvo 3,1 mlrd. eurų (2015 m. – 0 eurų) vertės galiojantys VSPP vertybinių popierių skolinimo sandoriai, sudaryti su ne euro zonos rezidentais, per kuriuos gautas piniginis įkaitas pervestas į sistemos TARGET2 sąskaitas (žr. 8 pastabą *Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais*).

11 Vidiniai Eurosistemos įsipareigojimai

11.1 Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas

Šiame straipsnyje parodomi įsipareigojimai euro zonos NCB, susidarę dėl jų į ECB pervestų užsienio valiutos atsargų, jiems prisijungus prie Eurosistemos. 2016 m. nebuvo jokių pokyčių.

	Nuo 2015 m. sausio 1 d. (eurais)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	1 435 910 943
<i>Deutsche Bundesbank</i>	10 429 623 058
<i>Eesti Pank</i>	111 729 611
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	672 637 756
<i>Bank of Greece</i>	1 178 260 606
<i>Banco de España</i>	5 123 393 758
<i>Banque de France</i>	8 216 994 286
<i>Banca d'Italia</i>	7 134 236 999
<i>Central Bank of Cyprus</i>	87 679 928
<i>Latvijas Banka</i>	163 479 892
Lietuvos bankas	239 453 710
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	117 640 617
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	37 552 276
<i>De Nederlandsche Bank</i>	2 320 070 006
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1 137 636 925
<i>Banco de Portugal</i>	1 010 318 483
<i>Banka Slovenije</i>	200 220 853
<i>Národná banka Slovenska</i>	447 671 807
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	728 096 904
Iš viso	40 792 608 418

Atlygis už šiuos įsipareigojimus skaičiuojamas kasdien pagal naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikomą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose, koreguojant šį atlygį taip, kad aukso daliai tenkanti grąža būtų nulinė (žr. 22.3 pastabą *Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų*).

11.2 Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai

2016 m. šį straipsnį daugiausia sudarė euro zonos NCB likučiai ECB atžvilgiu sistemoje TARGET2 (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Vidiniai ECBS likučiai / vidiniai Eurosistemos likučiai*). Grynąjį šios pozicijos padidėjimą daugiausia lėmė vertybinių popierių pirkimas pagal TPP (žr. 4 pastabą *Euro zonos rezidentų vertybiniai popieriai eurais*), jo atsiskaitymai buvo vykdomi per sistemos TARGET2 sąskaitas. Pirkimo poveikį iš dalies sumažino a) euro zonos rezidentų mokėjimai per sistemą TARGET2 ne euro zonos rezidentams (žr. 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*); b) grynieji pinigai, gauti kaip įkaitas už VSPP vertybinių popierių skolinimą (žr. 8 pastabą *Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais* ir 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*); c) padidėjusi kompensacinių apskaitos sandorių, sudarytų su NCB vykdančių likvidumo JAV doleriais didinimo operacijas, apimtis ir d) pagal VPRP ir pirmąsias dvi POPP įsigytų vertybinių popierių išpirkimas, kurio atsiskaitymai taip pat atlikti per sistemos TARGET2 sąskaitas.

Atlyginimai už TARGET2 pozicijas, išskyrus likučius, susidariusius dėl kompensacinių apskaitos sandorių, sudarytų vykdančių likvidumo JAV doleriais didinimo operacijas, apskaičiuojami kasdien, taikant naujausią žinomą ribinę palūkanų normą, taikytą Eurosistemos pagrindinių refinansavimo operacijų aukcionuose.

Į šį straipsnį buvo įtraukta ir euro zonos NCB po tarpinio ECB pajamų paskirstymo mokėtina suma (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Tarpinis pelno paskirstymas*).

	2016 (eurais)	2015 (eurais)
Mokėtinos sumos euro zonos NCB, susijusios su sistema TARGET2	1 058 484 156 256	812 734 808 529
Gautinos sumos iš euro zonos NCB, susijusios su sistema TARGET2	(908 249 140 203)	(730 463 422 714)
Mokėtinos sumos euro zonos NCB po tarpinio ECB pelno paskirstymo	966 234 559	812 134 494
Kiti vidiniai Eurosistemos grynieji įsipareigojimai	151 201 250 612	83 083 520 309

12 Kiti įsipareigojimai

12.1 Nebalansinių priemonių perkainojimo skirtumai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro valiutų apskaitos sandorių ir išankstinių valiutų keitimo sandorių, kurie galiojo 2016 m. gruodžio 31 d., pokyčiai dėl perkainojimo (žr. 19 pastabą Valiutų apskaitos sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai). Šie perkainojimo pokyčiai atsiranda minėtų sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusius užsienio valiutos kursus, palyginus su sandorių verte, perskaičiuota į eurus pagal tos pačios dienos atitinkamos valiutos vidurkinį kursą (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Nebalansinės priemonės bei Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta*).

Šiame straipsnyje parodomi ir galiojusią palūkanų normų apsikeitimo sandorių perkainojimo nuostoliai (žr. 18 pastabą *Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai*).

12.2 Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos

2016 m. gruodžio 31 d. šį straipsnį sudarė su Bendru priežiūros mechanizmu (BPM) susijusios būsimųjų laikotarpių pajamos (žr. 25 pastabą *Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)*), administracinės sukauptos išlaidos ir su finansinėmis priemonėmis susijusios sukauptos išlaidos.

Į šį straipsnį taip pat buvo įtrauktos sukauptos palūkanos, mokėtinos NCB už visus 2016 m. pagal jų pretenzijas dėl į ECB pervestų užsienio atsargų (žr. 11.1 pastabą *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*). Ši suma sumokėta 2017 m. sausio mėn.

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Administracinės sukauptos išlaidos	20 723 173	20 455 723	267 450
Finansinės priemonės	3 621 142	2 191 753	1 429 389
BPM būsimųjų laikotarpių pajamos	41 089 798	18 926 078	22 163 720
Į ECB pervestos užsienio atsargos	3 611 845	17 576 514	(13 964 669)
Sistema TARGET2	–	36 393 921	(36 393 921)
Iš viso	69 045 958	95 543 989	(26 498 031)

12.3 Kiti įvairūs įsipareigojimai

2016 m. šį straipsnį sudarė su valiutų apsikeitimo sandoriais ir išankstiniais užsienio valiutų keitimo sandoriais, kurie galiojo 2016 m. gruodžio 31 d., susiję likučiai (žr. 19 pastabą *Valiutų apsikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai*). Šie likučiai susidarė tokių sandorių vertę, perskaičiuotą į eurus pagal balanso dieną galiojusį atitinkamos užsienio valiutos vidurkinį kursą, palyginus su jų pradinio pripažinimo apskaitoje verte eurais (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Nebalansinės priemonės*).

Į šį straipsnį įtraukti ir ECB grynųjų apibrėžtų išmokų įsipareigojimai, susiję su išmokomis tarnautojams ir Vykdomosios valdybos nariams, taip pat ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis.

ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitos ilgalaikės išmokos³⁸

Balansas

Balanse pripažintos sumos, susijusios su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir su kitomis ilgalaikėmis išmokomis, buvo tokios:

	2016 personalas (mln. eurų)	2016 valdybos (mln. eurų)	2016 iš viso (mln. eurų)	2015 personalas (mln. eurų)	2015 valdybos (mln. eurų)	2015 iš viso (mln. eurų)
Dabartinė įsipareigojimų vertė	1 361,3	27,7	1 388,9	1 116,7	24,1	1 140,8
Tikroji pensijų plano turto vertė	(878,0)	–	(878,0)	(755,3)	–	(755,3)
Balanse pripažinti grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai	483,3	27,7	510,9	361,4	24,1	385,5

2016 m. dabartinė įsipareigojimų tarnautojams vertė sudarė 1 361,3 mln. eurų (2015 m. – 1 116,7 mln. eurų), iš jų 187,0 mln. eurų (2015 m. – 155,9 mln. eurų) sudarė įmokomis nepadengtų išmokų, nesusijusių su pensijomis ar kitomis ilgalaikėmis išmokomis, vertė. Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos narių išmokoms, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitoms ilgalaikėms išmokoms taip pat taikomas įmokomis nepadengtų pensinių išmokų planas.

Pelno (nuostolio) ataskaita

2016 m. pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažintos tokios sumos:

	2016 personalas (mln. eurų)	2016 valdybos (mln. eurų)	2016 iš viso (mln. eurų)	2015 personalas (mln. eurų)	2015 valdybos (mln. eurų)	2015 iš viso (mln. eurų)
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Grynosios palūkanos už grynuosius apibrėžtų išmokų įsipareigojimus	9,7	0,6	10,3	9,5	0,5	10,0
<i>Iš jų:</i>						
<i>Išlaidos, susijusios su įsipareigojimais</i>	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
<i>Pajamos iš pensijų plano turto</i>	(19,5)	–	(19,5)	(13,4)	–	(13,4)
Išlaidos (pajamos) dėl kitų ilgalaikių išmokų pervaldinimo	0,6	0,1	0,7	2,6	(0,1)	2,5
Iš viso įtraukta į Personalo išlaidų išlaidas	114,6	2,4	117,0	132,1	2,3	134,4

Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė 2016 m. sumažėjo iki 106,0 mln. eurų (2015 m. sudarė 121,9 mln. eurų). Tai daugiausia lėmė diskonto normos padidėjimas nuo 2 % (2014 m.) iki 2,5 % (2015 m.)³⁹.

³⁸ Dėl suapvalinimo bendros sumos visose šios dalies lentelėse gali nesutapti. Lentelių skiltyje „Valdybos“ parodytos sumos yra dviejų valdybų: Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos.

³⁹ Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė apskaičiuojama taikant ankstesnių metų diskonto normą.

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo, pensijų plano turto ir pervertinimo rezultatų pokyčiai

Apibrėžtų išmokų įsipareigojimo dabartinės vertės pokyčiai buvo tokie:

	2016 personalas (mln. eurų)	2016 valdybos (mln. eurų)	2016 iš viso (mln. eurų)	2015 personalas (mln. eurų)	2015 valdybos (mln. eurų)	2015 iš viso (mln. eurų)
Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pradžioje	1 116,7	24,1	1 140,8	1 087,1	24,5	1 111,6
Einamaisiais metais gautų tarnybos paslaugų vertė	104,4	1,6	106,0	120,0	1,9	121,9
Palūkanų išlaidos, susijusios su įsipareigojimu	29,1	0,6	29,8	22,9	0,5	23,4
Pensijų plano dalyvių įmokos	19,5	0,2	19,8	21,7	0,2	21,9
Sumokėtos išmokos	(8,6)	(0,8)	(9,5)	(7,5)	(0,8)	(8,3)
Pervertinimo išlaidos (pajamos)	100,2	1,9	102,1	(127,5)	(2,2)	(129,7)
Apibrėžtų išmokų įsipareigojimas laikotarpio pabaigoje	1 361,3	27,7	1 388,9	1 116,7	24,1	1 140,8

2016 m. susidarė 102,1 mln. eurų pervertinimo nuostolis, susijęs su apibrėžtų išmokų įsipareigojimu. Šis nuostolis atsirado daugiausia dėl diskonto normos sumažėjimo nuo 2,5 % (2015 m.) iki 2 % (2016 m.).

Su tarnautojais susijusio apibrėžtų išmokų pensijų plano turto tikrosios vertės pokyčiai 2016 m. buvo tokie:

	2016 (mln. eurų)	2015 (mln. eurų)
Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pradžioje	755,3	651,9
Palūkanų pajamos iš pensijų plano turto	19,5	13,4
Pervertinimo pajamos	44,7	26,8
Darbdavio įmokos	45,0	46,9
Pensijų plano dalyvių įmokos	19,5	21,7
Sumokėtos išmokos	(6,0)	(5,4)
Tikroji pensijų plano turto vertė laikotarpio pabaigoje	878,0	755,3

Pervertinimo pajamos iš pensijų plano turto 2016 ir 2015 m. rodo tai, kad fondų vienetų grąža buvo didesnė negu planuotos palūkanų už pensijų plano turtą pajamos.

2016 m., aktuarams įvertinus ECB darbuotojų pensijų plano finansavimą (buvo naudojami 2015 m. gruodžio 31 d. duomenys), Valdančioji taryba nusprendė, be kitų dalykų, a) nemokėti 6,8 mln. eurų ECB papildomų metinių įmokų ir b) nuo 2016 m. rugsėjo mėn. padidinti ECB įmokas į darbuotojų pensijų planą nuo 19,5 % iki 20,7 % bazinės algos⁴⁰. Priėmus šiuos sprendimus, 2016 m. bendros ECB grynosios įmokos sumažėjo, nors pensijų plano narių skaičius ir padidėjo (žr. 28 pastabą *Personalo išlaikymo išlaidos*).

⁴⁰ Be to, Valdančioji taryba nusprendė padidinti ECB darbuotojų mokamą įmoką nuo 6,7 % iki 7,4 % bazinės algos.

2016 m. pervertinimo rezultatų pokyčiai (žr. 14 pastabą *Perkainojimo sąskaitos*) buvo tokie:

	2016 (mln. eurų)	2015 (mln. eurų)
Pervertinimo pajamos (išlaidos) laikotarpio pradžioje	(148,4)	(305,6)
Prie Eurosistemos prisijungusių NCB įmokos ⁴¹	0,0	(1,8)
Pajamos iš pensijų plano turto	44,7	26,8
Pajamos (išlaidos) dėl įsipareigojimo	(102,1)	129,7
Pelno (nuostolio) ataskaitoje pripažintos išlaidos (pajamos)	0,7	2,5
Pervertinimo pajamos (išlaidos) laikotarpio pabaigoje, įtrauktos į <i>Perkainojimo sąskaitas</i>	(205,1)	(148,4)

Pagrindinės prielaidos

Rengdami šioje pastaboje minimus vertinimus, aktuarai rėmėsi tam tikromis prielaidomis, kurioms Vykdomoji valdyba pritarė apskaitos tvarkymo ir informacijos atskleidimo tikslais. Pagrindinės prielaidos, kuriomis rėmėsi aktuarai apskaičiuodami išmokų plano įsipareigojimą, buvo tokios:

	2016 (%)	2015 (%)
Diskonto norma	2,00	2,50
Tikėtina pensijų plano turto grąža ⁴²	3,00	3,50
Bendras darbo užmokesčio padidėjimas ateityje ⁴³	2,00	2,00
Pensijų padidėjimas ateityje ⁴⁴	1,40	1,40

Be to, 2016 m. tarnautojai sumokėjo 133,2 mln. eurų savanoriškų įmokų į apibrėžtų įmokų planą (2015 m. – 123,3 mln. eurų). Šios įmokos investuojamos į pensijų plano turtą, tačiau kartu ta pačia suma didėja ir įsipareigojimai.

13 Atidėjiniai

Didžiąją šiame straipsnyje nurodytos sumos dalį sudaro atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito bei aukso kainos rizikoms.

⁴¹ Lietuvai įsivedus bendrąją valiutą 2015 m. sausio 1 d. Lietuvos bankas papildė visų ECB perkainojimo sąskaitų likučius. Dėl 2014 m. gruodžio 31 d. perkainojimo sąskaitose buvusių pervertinimo nuostolių buvo sumažinti Lietuvos banko įnašai.

⁴² Šiomis prielaidomis remtasi apskaičiuojant ECB apibrėžtų išmokų įsipareigojimus, finansuojamus turtu, turinčiu kapitalo garantiją.

⁴³ Be to, numatytos galimo individualaus darbo užmokesčio padidėjimo iki 1,8 % per metus išmokos, atsižvelgiant į pensijų plano dalyvių amžių.

⁴⁴ Pagal ECB pensijų plano taisykles, pensijos didinamos kiekvienais metais. Jeigu ECB tarnautojų darbo užmokestis būtų padidintas mažiau, negu pakilo kainos, pensijos bus didinamos pagal darbo užmokesčio pakėlimą. Jeigu darbo užmokestis būtų padidintas daugiau, negu pakilo kainos, pagal tą padidinimą bus nustatomas pensijų padidinimas, jeigu ECB pensijų planų finansinė būklė bus tam tinkama.

Atidėjiniai užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikoms bus naudojami tiek, kiek Valdančioji taryba manys esant būtina padengti būsimiems realizuotiesiems ir nerealizuotiesiems nuostoliams, ypač perkainojimo nuostoliams, viršijantiems perkainojimo sąskaitas. Šių atidėjinių dydis ir nuolatinio papildymo poreikis kiekvienais metais peržiūrimi remiantis ECB atliekamu minėtų rūšių rizikos įvertinimu ir atsižvelgiant į įvairius veiksnius. Atidėjinių dydis kartu su bet kokio dydžio suma bendrajame atsargų fonde negali viršyti euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertės.

2016 m. gruodžio 31 d. atidėjiniai, susiję su užsienio valiutos kurso, palūkanų normos, kredito ir aukso kainos rizikomis, sudarė 7 619 884 851 mln. eurų (kaip ir 2015 m.). Ši suma atitiko euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo vertę tą dieną.

14 Perkainojimo sąskaitos

Šį straipsnį daugiausia sudaro perkainojimo likučiai, susidarantys iš turto, įsipareigojimų ir nebalansinių priemonių nerealizuotojo prieaugio (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalis *Pajamų pripažinimas, Auksas, turtas ir įsipareigojimai užsienio valiuta, Vertybiniai popieriai ir Nebalansinės priemonės*). Į jį taip pat įtraukiamas grynujų apibrėžtų išmokų įsipareigojimų, susijusių su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, pervertinimo rezultatas (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *ECB pensijų planai, kitos išmokos tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitos ilgalaikės išmokos ir 12.3 pastabą Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Auksas	13 926 380 231	11 900 595 095	2 025 785 136
Užsienio valiuta	14 149 471 665	12 272 562 352	1 876 909 313
Vertybiniai popieriai ir kitos priemonės	755 494 021	808 078 836	(52 584 815)
Grynieji apibrėžtų išmokų įsipareigojimai, susiję su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams	(205 078 109)	(148 413 109)	(56 665 000)
Iš viso	28 626 267 808	24 832 823 174	3 793 444 634

Sumos perkainojimo sąskaitose padidėjo dėl euro nuvertėjimo 2016 m. aukso, JAV dolerio ir Japonijos jenos atžvilgiu.

Perkainojimui metų pabaigoje buvo taikomi tokie užsienio valiutų kursai:

Užsienio valiutų kursai	2016	2015
JAV dolerio ir euro	1,0541	1,0887
Japonijos jenos ir euro	123,40	131,07
Euro ir SST	1,2746	1,2728
Eurai už Trojos unciją grynojo aukso	1 098,046	973,225

15 Kapitalas ir rezervai

15.1 Kapitalas

ECB pasirašytas kapitalas yra 10 825 007 069 eurai. Euro zonos NCB ir ne euro zonos NCB apmokėto ECB kapitalo suma sudaro 7 740 076 935 eurus.

Euro zonos NCB sumokėjo visą savo pasirašyto ECB kapitalo dalį – nuo 2015 m. sausio 1 d. ši bendra suma yra 7 619 884 851 euras (žr. lentelę)⁴⁵.

⁴⁵ Kai kurios sumos suapvalintos iki artimiausio euro sveiko skaičiaus. Dėl šio suapvalinimo sumos šios pastabos lentelėse gali nesutapti.

	Kapitalo raktas nuo 2015 m. sausio 1 d. ⁴⁶ (%)	Apmokėtasis kapitalas nuo 2015 m. sausio 1 d. (eurais)
<i>Nationale Bank van België / Banque Nationale de Belgique</i>	2,4778	268 222 025
<i>Deutsche Bundesbank</i>	17,9973	1 948 208 997
<i>Eesti Pank</i>	0,1928	20 870 614
<i>Banc Ceannais na hÉireann / Central Bank of Ireland</i>	1,1607	125 645 857
<i>Bank of Greece</i>	2,0332	220 094 044
<i>Banco de España</i>	8,8409	957 028 050
<i>Banque de France</i>	14,1792	1 534 899 402
<i>Banca d'Italia</i>	12,3108	1 332 644 970
<i>Central Bank of Cyprus</i>	0,1513	16 378 236
<i>Latvijas Banka</i>	0,2821	30 537 345
<i>Lietuvos bankas</i>	0,4132	44 728 929
<i>Banque centrale du Luxembourg</i>	0,2030	21 974 764
<i>Bank Ċentrali ta' Malta / Central Bank of Malta</i>	0,0648	7 014 605
<i>De Nederlandsche Bank</i>	4,0035	433 379 158
<i>Oesterreichische Nationalbank</i>	1,9631	212 505 714
<i>Banco de Portugal</i>	1,7434	188 723 173
<i>Banka Slovenije</i>	0,3455	37 400 399
<i>Národná banka Slovenska</i>	0,7725	83 623 180
<i>Suomen Pankki – Finlands Bank</i>	1,2564	136 005 389
Iš viso	70,3915	7 619 884 851

Ne euro zonos NCB turi apmokėti 3,75 % savo dalies ECB pasirašytame kapitale kaip įnašą, skirtą prisidėti prie ECB veiklos išlaidų padengimo. 2016 m. pabaigoje, kaip ir 2015 m., bendra tokių įnašų suma sudarė 120 192 083 eurus. Ne euro zonos NCB neturi teisės gauti jokios skirstytino ECB pelno dalies (įskaitant pajamų iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje) ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

Ne euro zonos NCB sumokėtos sumos:

⁴⁶ NCB dalys ECB kapitalo pasirašymo rakte paskutinį kartą buvo keistos 2014 m. sausio 1 d. Tačiau 2015 m. sausio 1 d., Lietuvai prisijungus prie euro zonos, bendra euro zonos NCB dalis ECB kapitalo pasirašymo rakte padidėjo, o bendra ne euro zonos NCB dalis sumažėjo. 2016 m. nebuvo jokių pokyčių.

	Kapitalo raktas nuo 2015 m. sausio 1 d. (%)	Apmokėtasis kapitalas nuo 2015 m. sausio 1 d. (eurais)
<i>Българска народна банка (Bulgarijos nacionalinis bankas)</i>	0,8590	3 487 005
<i>Česká národní banka</i>	1,6075	6 525 450
<i>Danmarks Nationalbank</i>	1,4873	6 037 512
<i>Hrvatska narodna banka</i>	0,6023	2 444 963
<i>Magyar Nemzeti Bank</i>	1,3798	5 601 129
<i>Narodowy Bank Polski</i>	5,1230	20 796 192
<i>Banca Națională a României</i>	2,6024	10 564 124
<i>Sveriges Riksbank</i>	2,2729	9 226 559
<i>Bank of England</i>	13,6743	55 509 148
Iš viso	29,6085	120 192 083

Nebalansinės priemonės

16 Vertybinių popierių skolinimo programos

Valdydamas nuosavas lėšas, ECB yra sudaręs vertybinių popierių skolinimo programos susitarimą, pagal kurį specializuota įstaiga ECB vardu sudaro vertybinių popierių skolinimo sandorius.

Be to, pagal Valdančiosios tarybos sprendimus, ECB nusprendė leisti skolintis jo turimų vertybinių popierių, įsigytų pagal pirmąją, antrąją ir trečiąją padengtųjų obligacijų pirkimo programas, taip pat jo turimų vertybinių popierių, įsigytų pagal VSPP ir VPRP (šie vertybiniai popieriai tinkami įsigyti ir pagal VSPP)⁴⁷.

Atitinkami vertybinių popierių skolinimo sandoriai parodomi nebalansinėse sąskaitose, jeigu metų pabaigoje nėra įkaitu gautų neinvestuotų grynujų pinigų⁴⁸. 2016 m. gruodžio 31 d. galiojusių vertybinių popierių skolinimo sandorių vertė buvo 10,9 mlrd. eurų (2015 m. – 4,5 mlrd. eurų). Iš šios sumos 3,9 mlrd. eurų (2015 m. – 0,3 mlrd. eurų) suma buvo susijusi su pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių skolinimu.

17 Palūkanų normų ateities sandoriai

2016 m. gruodžio 31 d. galiojo šie sandoriai užsienio valiuta, parodyti pagal metų pabaigos rinkos kainas:

Palūkanų normų ateities sandoriai užsienio valiuta	2016 kontrakto vertė (eurais)	2015 kontrakto vertė (eurais)	Pokytis (eurais)
Pirkimai	558 770 515	694 406 172	(135 635 657)
Pardavimai	2 258 798 975	690 554 100	1 568 244 875

Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

18 Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai

2016 m. gruodžio 31 d. galiojusių palūkanų normų apsikeitimo sandorių tariamoji vertė pagal metų pabaigos rinkos kainas sudarė 378,3 mln. eurų (2015 m. – 274,5 mln. eurų). Šie sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas.

⁴⁷ ECB neperka vertybinių popierių pagal bendrovių sektoriaus pirkimo programą, todėl neturi ir atitinkamų vertybinių popierių, kuriuos galėtų skolinti.

⁴⁸ Jeigu metų pabaigoje yra neinvestuotų įkaitu gautų grynujų pinigų, sandoriai parodomi balansinėse sąskaitose (žr. 8 pastabą *Kiti įsipareigojimai euro zonos kredito įstaigoms eurais* ir 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*).

19 Valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai

Užsienio atsargų valdymas

2016 m. valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai buvo sudaryti valdant ECB užsienio atsargas. Su 2016 m. gruodžio 31 d. galiojusiais sandoriais susijusios pretenzijos ir įsipareigojimai pagal metų pabaigos rinkos kursus sudarė:

Valiutų apsisikeitimo sandoriai ir išankstiniai valiutų keitimo sandoriai	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Pretenzijos	3 123 544 615	2 467 131 004	656 413 611
Įsipareigojimai	2 855 828 167	2 484 517 472	371 310 695

Likvidumo didinimo operacijos

JAV doleriais išreikštos pretenzijos ir įsipareigojimai, pagal kuriuos turi būti atsiskaitoma 2017 m., yra susiję su likvidumo JAV doleriais teikimu Eurosistemos sandorio šalims (žr. 10 pastabą *Įsipareigojimai ne euro zonos rezidentams eurais*).

20 Skolinimosi ir skolinimo operacijų administravimas

2016 m. ECB ir toliau buvo atsakingas už ES skolinimosi ir skolinimo operacijų pagal vidutinės trukmės finansinės pagalbos priemonę, Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonę, Europos finansinio stabilumo fondą ir Europos stabilumo mechanizmą (ESM) administravimą ir už susitarimą dėl paskolos programos Graikijai. 2016 m. ECB vykdė su šiomis operacijomis susijusius mokėjimus, taip pat mokėjimus, susijusius su narių pasirašytais ESM įstatinio akcinio kapitalo dalimis.

21 Su nagrinėjamomis bylomis susiję sąlyginiai įsipareigojimai

Kelių Kipro kredito įstaigų indėlininkai, akcininkai ir skolos vertybinių popierių turėtojai yra pateikę keturis ieškinius ECB ir kitoms ES institucijoms. Pareiškėjai teigė patyrę finansinių nuostolių dėl teisės aktų, dėl kurių, pareiškėjų manymu, tos kredito įstaigos buvo restruktūrizuotos vykdančios Kipro finansinės paramos programą. 2014 m. ES Bendrasis Teismas atmetė dvylika panašių ieškinių visa apimtimi kaip nepriimtinius. Dėl aštuonių iš šių sprendimų pateikti apeliaciniai skundai. 2016 m. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas patvirtino kai kurių iš šių ieškinių nepriimtinumą, o kitų ieškinių atveju priėmė ECB palankius sprendimus. Procese, po kurio parengta finansinės paramos programa, ECB dalyvavo tik suderintai su Europos Komisija teikdamas technines konsultacijas pagal Sutartį, kuria įsteigiamas

Europos stabilumo mechanizmas, ir pateikdamas neįpareigojančią nuomonę dėl Kipro bankų pertvarkymo įstatymo projekto. Todėl manoma, kad ECB nepatirs jokių su šiais ieškiniais susijusių nuostolių.

Pastabos dėl pelno (nuostolio) ataskaitos

22 Grynosios palūkanų pajamos

22.1 Palūkanų pajamos iš užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodomos palūkanų pajamos, atėmus palūkanų išlaidas, susijusias su grynosiomis ECB užsienio atsargomis:

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Palūkanų pajamos už sąskaitų likučius	1 499 288	552 459	946 829
Palūkanų pajamos iš pinigų rinkos indėlių	18 095 835	6 306 443	11 789 392
Palūkanų pajamos (išlaidos) iš atpirkimo skolinimosi sandorių	(34 017)	38 311	(72 328)
Palūkanų pajamos iš atpirkimo investavimo sandorių	12 745 338	2 920 201	9 825 137
Palūkanų pajamos iš vertybinių popierių	304 958 993	261 121 900	43 837 093
Palūkanų pajamos (išlaidos) iš palūkanų normų apskaitimo sandorių	19 080	(861 355)	880 435
Palūkanų pajamos iš išankstinių valiutų keitimo sandorių ir valiutų apskaitimo sandorių	33 157 253	13 127 982	20 029 271
Grynosios palūkanų pajamos iš užsienio atsargų	370 441 770	283 205 941	87 235 829

Grynosios palūkanų pajamos 2016 m. daugiausia padidėjo dėl to, kad gauta daugiau palūkanų pajamų iš JAV dolerių portfelio.

22.2 Palūkanų pajamos iš eurų banknotų paskirstymo Eurosistemoje

Šiame straipsnyje parodomos palūkanų pajamos, susijusias su ECB dalimi (8 %) visoje eurų banknotų emisijoje (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Banknotai apyvartoje* ir 5.1 pastabą *Pretenzijos, susijusias su eurų banknotų paskirstymu Eurosistemoje*). Nors vidutinė apyvartoje esančių banknotų vertė padidėjo 4,7 %, 2016 m. šios pajamos sumažėjo. Jų sumažėjimą lėmė tai, kad vidutinė pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma buvo mažesnė negu 2015 m. (2016 m. – 0,01 %, o 2015 m. – 0,05 %).

22.3 Atlygis pagal nacionalinių centrinių bankų pretenzijas dėl pervestų užsienio atsargų

Šiame straipsnyje parodytas euro zonos NCB sumokėtas atlygis pagal jų pretenzijas dėl Europos Centriniam Bankui pervestų užsienio atsargų (žr. 11.1 pastabą *Įsipareigojimai, atitinkantys pervestas užsienio atsargas*). 2016 m. šis atlygis daugiausia sumažėjo dėl to, kad vidutinė pagrindinių refinansavimo operacijų palūkanų norma buvo mažesnė negu 2015 m.

22.4 Kitos palūkanų pajamos ir kitos palūkanų išlaidos⁴⁹

2016 m. šių straipsnių didžiąją dalį sudarė 1,0 mlrd. eurų (2015 m. – 0,9 mlrd. eurų) grynujų palūkanų pajamų iš pinigų politikos tikslais ECB įsigytų vertybinių popierių. Iš šios sumos 0,5 mlrd. eurų (2015 m. – 0,6 mlrd. eurų) buvo susiję su grynosiomis palūkanų pajamomis iš pagal VPRP įsigytų vertybinių popierių ir 0,4 mlrd. eurų (2015 m. – 0,2 mlrd. eurų) su grynosiomis palūkanų pajamomis iš pagal TPP įsigytų vertybinių popierių.

Kita šių straipsnių dalis daugiausia buvo palūkanų pajamos ir palūkanų išlaidos, susijusios su ECB nuosavų lėšų portfeliu (žr. 6.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*) ir kitais įvairiais palūkanas uždirbančiais likučiais.

23 Realizuotosios pajamos (išlaidos) iš finansinių operacijų

2016 m. iš finansinių operacijų gautos tokios grynosios realizuotosios pajamos:

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio	159 456 244	175 959 137	(16 502 893)
Grynosios realizuotosios pajamos dėl užsienio valiutos kurso ir aukso kainos pokyčio	65 085 498	38 474 593	26 610 905
Grynosios realizuotosios pajamos iš finansinių operacijų	224 541 742	214 433 730	10 108 012

Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio apėmė realizuotąsias pajamas ir išlaidas iš operacijų vertybiniais popieriais, palūkanų normų ateities sandorių ir palūkanų normų apsikeitimo sandorių. Grynosios realizuotosios pajamos dėl kainos pokyčio 2016 m. daugiausia sumažėjo dėl to, kad gauta mažiau realizuotųjų pajamų iš vertybinių popierių JAV doleriais.

Grynosios realizuotosios pajamos dėl užsienio valiutos kurso ir aukso kainos pokyčio padidėjo daugiausia dėl SST pardavimų pagal dvišalį susitarimą su TVF dėl SST pirkimo ir pardavimo (žr. 2.1 pastabą *Iš TVF gautinos lėšos*).

24 Finansinio turto ir pozicijų nurašymai

2016 m. finansinio turto ir pozicijų nurašymai buvo tokie:

⁴⁹ Nuo 2016 m. palūkanų pajamos ir palūkanų išlaidos, susidarancios dėl pinigų politikos tikslais laikomų vertybinių popierių, grynąja verte rodomos straipsnyje *Kitos palūkanų pajamos* arba straipsnyje *Kitos palūkanų išlaidos*, priklausomai nuo to, ar grynoji suma yra teigiama ar neigiama (žr. pastabų dėl apskaitos politikos dalį *Perklasifikavimas*).

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Nerealizuotasis vertybinių popierių perkainojimo nuostolis	(148 159 250)	(63 827 424)	(84 331 826)
Nerealizuotasis palūkanų normų apskaitimo sandorių perkainojimo nuostolis	–	(223 892)	223 892
Nerealizuotasis perkainojimo nuostolis dėl valiutų kursų	(12 760)	(1 901)	(10 859)
Visi nurašymai	(148 172 010)	(64 053 217)	(84 118 793)

Didesnius nurašymus, palyginti su 2015 m., daugiausia lėmė didesnis JAV dolerių portfelyje laikomų vertybinių popierių rinkos pajamingumas ir bendras jų rinkos vertės sumažėjimas.

25 Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos (išlaidos)

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Komisinių ir kitų atlygių pajamos	382 191 051	277 324 169	104 866 882
Komisinių ir kitų atlygių išlaidos	(10 868 282)	(8 991 908)	(1 876 374)
Grynosios komisinių ir kitų atlygių pajamos	371 322 769	268 332 261	102 990 508

2016 m. didžiąją šiame straipsnyje parodytų pajamų sumos dalį sudarė priežiūros mokesčiai. Išlaidas daugiausia sudarė pasaulio mokesčiai ir atlygis, mokamas išoriniams turto valdytojams, vykdančioms tinkamą turtu užtikrintų vertybinių popierių pirkimo sandorius, vadovaujantis Eurosistemos nurodymais ir jos vardu.

Su priežiūros uždaviniais susijusios pajamos ir išlaidos

2014 m. lapkričio mėn. ECB pradėjo vykdyti priežiūros uždavinius vadovaudamasis 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento Nr. 1024/2013/ES 33 straipsniu. Kad atgautų išlaidas, patiriamas vykdant priežiūros uždavinius, ECB prižiūrimiems subjektams taiko metinį mokestį. 2016 m. balandžio mėn. ECB paskelbė, kad 2016 m. iš viso bus surinkta 404,5 mln. eurų metinių priežiūros mokesčių⁵⁰. Ši suma buvo grindžiama 2016 m. numatoma 423,2 mln. eurų dydžio su priežiūra susijusių išlaidų suma, atlikus koregavimus dėl i) 2015 m. surinkto 18,9 mln. eurų priežiūros mokesčių perviršio; ii) sumų, gražintų pasikeitus prižiūrimų subjektų⁵¹ skaičiui ar statusui (0,3 mln. eurų), ir iii) 0,1 mln. eurų palūkanų už 2015 m. laiku nesumokėtą mokestį.

Atsižvelgus į ECB faktines išlaidas, patirtas vykdant su bankų priežiūra susijusius uždavinius, 2016 m. pajamos iš priežiūros mokesčių sudarė 382,2 mln. eurų.

⁵⁰ Sąskaitos šiai sumai surinkti pateiktos 2016 m. spalio mėn. (mokėjimo terminas buvo 2016 m. lapkričio 18 d.).

⁵¹ Vadovaujantis ECB reglamento dėl priežiūros mokesčių (ECB/2014/41) 7 straipsniu, jeigu i) prižiūrimo subjekto arba prižiūrimos grupės priežiūra vykdoma tik priežiūros laikotarpio dalį arba jeigu ii) prižiūrimo subjekto arba prižiūrimos grupės statusas pasikeitė iš svarbaus į mažiau svarbų, arba atvirkščiai, atitinkamas priežiūros mokestis yra koreguojamas. Tokios gautos ar gražintos sumos yra įtraukiamos apskaičiuojant bendrą metinį priežiūros mokestį, kuris bus renkamas kitais metais.

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Priežiūros mokesčiai	382 151 355	277 086 997	105 064 358
<i>Iš jų:</i>			
<i>svarbių subjektų ar svarbių grupių mokesčiai</i>	338 418 328	245 620 964	92 797 364
<i>mažiau svarbių subjektų ar mažiau svarbių grupių mokesčiai</i>	43 733 027	31 466 033	12 266 994
Visos su bankų priežiūros uždaviniais susijusios pajamos	382 151 355	277 086 997	105 064 358

Dėl 2016 m. prognozuotų (423,2 mln. eurų) ir faktinių išlaidų (382,2 mln. eurų) skirtumo susidaręs 41,1 mln. eurų pajamų perviršis parodytas straipsnyje *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos* (žr. 12.2 pastabą *Sukauptos išlaidos ir būsimųjų laikotarpių pajamos*). Juo bus sumažinta 2017 m. surinktina priežiūros mokesčių suma.

Be to, ECB turi teisę skirti vienkartinės arba periodiškai mokamas baudas už jo reglamentuose ir sprendimuose nustatytų įpareigojimų nesilaikymą. 2016 m. tokių baudų nebuvo skirta.

Su BPM susijusios išlaidos susidaro dėl tiesioginės svarbių subjektų priežiūros, stebėjimo, kaip vykdoma mažiau svarbių subjektų priežiūra, ir horizontaliųjų uždavinių vykdymo bei specializuotų paslaugų teikimo. Į jas įskaitomos ir išlaidos, susijusios su pagalbėmis veiklos sritimis: patalpų, žmogiškųjų išteklių valdymo, administracinių paslaugų, biudžeto planavimo ir kontrolės, apskaitos, teisinių, vidaus audito, statistikos ir informacinių technologijų, kurios reikalingos su priežiūra susijusiems ECB įsipareigojimams vykdyti.

2016 m. šios išlaidos buvo išskaidytos į tokias dalis:

	2016 (eurais)	2015 (eurais)	Pokytis (eurais)
Darbo užmokestis ir kitos išmokos	180 655 666	141 262 893	39 392 773
Nuoma ir pastatų priežiūra	58 103 644	25 513 220	32 590 424
Kitos veiklos išlaidos	143 392 045	110 310 884	33 081 161
Visos su bankų priežiūros uždaviniais susijusios išlaidos	382 151 355	277 086 997	105 064 358

Padidėjęs ECB bankų priežiūrą vykdančiuose padaliniuose dirbančių tarnautojų skaičius, persikėlimas į naujas patalpas ir statistikos bei IT infrastruktūros, reikalingos priežiūros uždaviniams vykdyti, sukūrimas buvo veiksniai, prisidėję prie bendrų su BPM susijusių išlaidų padidėjimo 2016 m.

26

Pajamos iš nuosavybės vertybinių popierių ir dalyvavimo nuosavybės priemonėse

Į šį straipsnį įtraukti dividendai, gauti už ECB turimas TAB akcijas (žr. 6.2 pastabą *Kitas finansinis turtas*).

27 Kitos pajamos

Kitos įvairios pajamos 2016 m. daugiausia susidarė iš sukauptų euro zonos NCB įmokų, skirtų ECB išlaidoms, patirtoms vykdant bendrus Eurosistemos projektus, padengti.

28 Personalo išlaikymo išlaidos

2016 m. personalo išlaikymo išlaidos padidėjo daugiausia dėl didesnio vidutinio ECB įdarbintų tarnautojų skaičiaus. Šį padidėjimą iš dalies atsvėrė sumažėjusios grynosios išlaidos, susijusios su išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis.

Į šį straipsnį įtrauktas darbo užmokestis, išmokos, tarnautojų draudimas ir kitos įvairios išlaidos sudarė 349,5 mln. eurų (2015 m. – 306,4 mln. eurų). Į šį straipsnį įtraukta ir 117,0 mln. eurų (2015 m. – 134,4 mln. eurų) suma, susijusi su ECB pensijų planais, kitomis išmokomis tarnautojams, pasibaigus jų darbo santykiams, ir kitomis ilgalaikėmis išmokomis (žr. 12.3 pastabą *Kiti įvairūs įsipareigojimai*).

Darbo užmokestis ir išmokos, įskaitant vadovaujamas pareigas einančių tarnautojų darbo užmokesčio priedus, iš esmės nustatyti pagal Europos Sąjungos institucijų darbo užmokesčio sistemą ir yra su ja palyginami.

Vykdomosios valdybos nariams ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams mokama bazinė alga, o ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams, kurie dirba ne visu etatu, mokama papildoma alga, kurios dydis priklauso nuo posėdžių, kuriuose narys dalyvavo, skaičiaus. Be to, Vykdomosios valdybos nariams ir visu etatu ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams mokamos papildomos išmokos būstui ir reprezentacinėms reikmėms. Pirmininkui, vietoj išmokos būstui, suteikiama ECB priklausanti oficiali rezidencija. Vadovaujantis Europos Centrinio Banko personalo įdarbinimo sąlygomis, abiejų valdybų nariai turi teisę gauti namų ūkio, vaiko ir mokslo išmokas atsižvelgiant į asmenines aplinkybes. Iš bazinės algos išskaitomas mokestis, mokamas Europos Sąjungos naudai, taip pat daromi atskaitymai pensijai, sveikatos draudimui ir draudimui nuo nelaimingų atsitikimų. Papildomos išmokos neapmokestinamos ir iš jų nedaromi atskaitymai pensijai.

2016 m. Vykdomosios valdybos nariams ir ECB įdarbintiems Priežiūros valdybos nariams (išskyrus nacionalinių priežiūros institucijų atstovus) buvo mokamos tokios bazinės algos⁵²:

⁵² Parodomas apmokestinamos sumos, t. y. prieš mokesčių, mokamų Europos Sąjungos naudai, išskaitymą.

	2016 (eurais)	2015 (eurais)
Mario Draghi (Pirmininkas)	389 760	385 860
Vítor Constâncio (pirmininko pavaduotojas)	334 080	330 744
Peter Praet (Valdybos narys)	277 896	275 604
Benoît Cœuré (Valdybos narys)	277 896	275 604
Yves Mersch (Valdybos narys)	277 896	275 604
Sabine Lautenschläger (Valdybos narė)	277 896	275 604
Iš viso ECB vykdomajai valdybai	1 835 424	1 819 020
Iš viso Priežiūros valdybai (ECB įdarbintiems nariams) ⁵³	631 254	635 385
<i>Iš jų:</i>		
<i>Danièle Nouy (Priežiūros valdybos pirmininkė)</i>	277 896	275 604
Iš viso	2 466 678	2 454 405

Be to, Priežiūros valdybos nariams, kurie dirba ne visu etatu, papildomai sumokėta 343 341 euras (2015 m. – 352 256 eurai) algos.

Abiejų valdybų nariams išmokėtos išmokos ir už juos sumokėtos įmokos pagal ECB sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 807 475 eurus (2015 m. – 625 021 eurą). 2015 m. gruodžio mėn. Valdančioji taryba nusprendė, kad tarnautojams ir valdybos nariams, kurie patys moka visą privataus sveikatos draudimo įmokos sumą, ECB mokės sumą, atitinkančią jo įnašą, kurį jis mokėtų, jeigu tie asmenys būtų ECB sveikatos draudimo sistemos nariai. Be to, ši taisyklė atgaline data bus taikoma sveikatos draudimo įmokoms nuo 2013 m. sausio 1 d. Dėl to 2017 m. išmokos turėtų būti mažesnės negu 2016 m.

Buvusiems Vykdomosios valdybos ir Priežiūros valdybos nariams už tam tikrą ribotą laikotarpį po jų kadencijos pabaigos gali būti mokamos išeitinės išmokos. 2016 m. tokių mokėjimų nebuvo. Buvusiems valdybų nariams ar jų išlaikytiniams išmokėtos pensijos, įskaitant susijusias išmokas, ir įmokos į sveikatos draudimo ir draudimo nuo nelaimingų atsitikimų planus sudarė 834 668 eurus (2015 m.– 783 113 eurų).

2016 m. pabaigoje faktinis ECB tarnautojų skaičius buvo 3 171, skaičiuojant visos darbo dienos ekvivalentais⁵⁴, iš jų 320 ėjo vadovaujamas pareigas. 2016 m. tarnautojų skaičius keitėsi taip:

⁵³ Į sumą „iš viso“ neįtraukta Sabine Lautenschläger alga. Ji nurodyta prie kitų Vykdomosios valdybos narių algų.

⁵⁴ Nemokamų atostogų išėję tarnautojai neįtraukti. Į šį skaičių įtraukti tarnautojai, dirbantys pagal nuolatines, terminuotąsias arba trumpalaikes darbo sutartis, ir ECB absolventų programos dalyviai. Taip pat įtraukti tarnautojai, išėję motinystės ar ilgų nedarbingumo dėl ligos atostogų.

	2016	2015
Tarnautojų (išskyrus pradėjusius dirbti sausio 1 d.) skaičius sausio 1 d.	2 871	2 577
Nauji tarnautojai / sutarties statuso pasikeitimas	725	648
Atsistatydinimai / darbo sutarties pabaiga	(380)	(299)
Grynasis padidėjimas (sumažėjimas) dėl darbo ne visą dieną režimo pasikeitimo	(45)	(55)
Tarnautojų skaičius gruodžio 31 d.	3 171	2 871
Vidutinis tarnautojų skaičius	3 007	2 722

29 Administracinės išlaidos

Jos apima visas kitas einamąsias išlaidas, susijusias su patalpų nuoma ir priežiūra, nekapitalizuotinas prekes ir įrangą, atlygi specialistams, kitas paslaugas ir pirkimus bei su personalu susijusias išlaidas, įskaitant įdarbinimą, persikėlimo į kitą vietą, įsikūrimo, mokymo ir persikraustymo išlaidas.

30 Banknotų gamybos paslaugos

Šios išlaidos susidarė daugiausia dėl tarpvalstybinio eurų banknotų pervežimo tarp banknotų spaustuvių ir NCB pristatant naujus banknotus ir banknotų pervežimo tarp NCB kompensuojant jų trūkumą perteklinėmis atsargomis. Šias išlaidas centralizuotai padengia ECB.

President and Governing Council
of the European Central Bank
Frankfurt am Main

8 February 2017

Independent auditor's report

Opinion

We have audited the financial statements of the European Central Bank, which comprise the balance sheet as at 31 December 2016, the profit and loss account for the year then ended, and a summary of significant accounting policies and other explanatory notes.

In our opinion, the accompanying financial statements of the European Central Bank give a true and fair view of the financial position of the European Central Bank as at 31 December 2016 and of the results of its operations for the year then ended, in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35).

Basis for Opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements section of our report. We are independent of the European Central Bank in accordance with the German ethical requirements that are relevant to our audit of the financial statements, which are consistent with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and we have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with these requirements. We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

Responsibilities of the European Central Bank's Executive Board and Those Charged with Governance for the Financial Statements

The Executive Board is responsible for the preparation and fair presentation of the financial statements in accordance with the principles established by the Governing Council, which are laid down in Decision (EU) 2016/2247 of the ECB of 3 November 2016 on the annual accounts of the ECB (ECB/2016/35), and for such internal control as the Executive Board determines is necessary to enable the preparation of financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the financial statements, the Executive Board is responsible for using the going concern basis of accounting in accordance with Article 4 of the applicable Decision (ECB/2016/35).

Those charged with governance are responsible for overseeing the European Central Bank's financial reporting process.

Auditor's Responsibilities for the Audit of the Financial Statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional skepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.
- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the entity's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by management.
- Conclude on the appropriateness of management's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the entity's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the financial statements, including the disclosures, and whether the financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

We also provide those charged with governance with a statement that we have complied with relevant ethical requirements regarding independence, and to communicate with them all relationships and other matters that may reasonably be thought to bear on our independence, and where applicable, related safeguards.

Yours sincerely,

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Šį dokumentą ECB pateikia kaip ECB išorės auditoriaus išvados neoficialų vertimą. Esant neatitikimams, vadovaujamas EY pasirašyta versija anglų k.

Europos Centrinio Banko
Pirmininkui ir Valdančiajai tarybai
Frankfurtas prie Maino

2017 m. vasario 8 d.

Nepriklausomo auditoriaus išvada

Nuomonė

Mes atlikome Europos Centrinio Banko finansinių ataskaitų, kurias sudaro 2016 m. gruodžio 31 d. balansas, tuo pačiu metu pasibaigusiu metų pelno (nuostolio) ataskaita, apskaitos politikos santrauka ir kitos aiškinamosios pastabos, auditą. Mūsų nuomone, toliau pateikiamose Europos Centrinio Banko finansinėse ataskaitose pateiktas tikras ir teisingas Europos Centrinio Banko 2016 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir tada pasibaigusiu metų veiklos rezultatų vaizdas pagal Valdančiosios tarybos nustatytus principus, išdėstytus 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendime (ES) 2016/2247 dėl Europos Centrinio Banko metinės atskaitomybės (ECB/2016/35).

Nuomonės pagrindas

Mes atlikome auditą pagal tarptautinius audito standartus (TAS). Pagal šiuos standartus mums kylančios pareigos išsamiau aprašytos mūsų ataskaitos dalyje *Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą*. Esame nepriklausomi nuo Europos Centrinio Banko, kaip nustatyta pagal Vokietijos etikos reikalavimus, taikomus mūsų atliekamam finansinių ataskaitų auditui ir suderintus su Tarptautinės buhalterijų etikos standartų valdybos parengto *Buhalterijų profesionalų etikos kodekso* nuostatomis. Mes atlikome ir kitas pagal šiuos reikalavimus mums nustatytas etikos pareigas. Manome, kad mūsų gauti audito įrodymai yra pakankami ir pagrįsti, todėl jais remdamiesi galime pareikšti savo nuomonę.

Europos Centrinio Banko vykdomosios valdybos ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vykdomoji valdyba yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą, laikantis Valdančiosios tarybos nustatytų principų, išdėstyto 2016 m. lapkričio 3 d. ECB sprendime (ES) 2016/2247 dėl Europos Centrinio Banko metinės atskaitomybės (ECB/2016/35), ir už tokią vidaus kontrolę, kokią Vykdomoji valdyba mano esant būtina rengiant finansines ataskaitas, kuriose nebūtų reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Vykdomoji valdyba yra atsakinga už tai, kad finansinės ataskaitos būtų rengiamos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu, kaip nustatyta Sprendimo ECB/2016/35 4 straipsnyje.

Už valdymą atsakingi asmenys yra atsakingi už Europos Centrinio Banko finansinės atskaitomybės proceso bendrą priežiūrą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas yra gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra dėl apgaulės ar klaidos atsiradusių reikšmingų iškraipymų, ir parengti auditoriaus ataskaitą su mūsų nuomone. Pakankamas užtikrinimas yra aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad reikšmingi iškraipymai, jei jų būtų, kiekvieną kartą bus nustatyti pagal TAS atliekamo audito metu. Iškraipymas gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos ir yra laikomas reikšmingu, jeigu pagrįstai manoma, kad jis vienas arba kartu su kitais iškraipymais gali turėti įtakos ekonominiams vartotojų sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Kaip reikalaujama pagal TAS, viso audito metu vadovaujames savo profesiniu sprendimu ir laikomės profesinio skepticizmo. Mes taip pat:

- nustatome ir įvertiname reikšmingo iškraipymo, atsiradusio finansinėse ataskaitose dėl apgaulės ar klaidos, riziką, planuojame ir įgyvendiname audito procedūras kaip tinkamą atsaką į šią riziką ir surenkame audito įrodymus,

kurie yra pakankami ir tinkami mūsų nuomonei pagrįsti. Rizika, kad nebus nustatytas dėl apgaulės atsiradęs reikšmingas iškraipymas, yra didesnė negu rizika, kad nebus nustatytas dėl klaidos atsiradęs reikšmingas iškraipymas, nes apgaulė gali būti įvairi: slaptas susitarimas, klastojimas, tyčinis neveikimas, klaidingas faktų pateikimas arba vidaus kontrolės nepaisymas;

- išsiaiškiname, kaip veikia vidaus kontrolė, kad, atsižvelgę į esamas aplinkybes, galėtume parinkti tinkamas audito procedūras, o ne tam, kad pareikštume nuomonę apie subjekto vidaus kontrolės veiksmingumą;
- įvertiname taikomos apskaitos politikos tinkamumą ir vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų bei atskleistos susijusios informacijos pagrįstumą;
- padarome išvadą, ar vadovybė tinkamai vadovavosi veiklos tęstinumo principu ir, remdamiesi gautais audito įrodymais, sprendžiame, ar yra kokių nors reikšmingų neaiškumų, susijusių su įvykiais ar sąlygomis, kurie gali sukelti rimtų abejonių dėl subjekto sugebėjimo tęsti veiklą. Jeigu prieiname išvadą, kad reikšmingas neaiškumas egzistuoja, privalome audito ataskaitoje atkreipti dėmesį į finansinėse ataskaitose atskleistą atitinkamą informaciją arba, jeigu informacijos atskleidimas yra netinkamas, – atitinkamai pakoreguoti savo nuomonę. Mūsų išvados parengtos vadovaujantis iki mūsų audito ataskaitos parengimo dienos gautais audito įrodymais;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, taip pat informacijos atskleidimą ir tai, ar sandoriai ir įvykiai finansinėse ataskaitose pateikti teisingai.

Mes informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie, be kitų dalykų, planuojamą audito apimtį, jo atlikimo laiką ir reikšmingus audito metu nustatytus faktus, įskaitant audito metu nustatytus didelius vidaus kontrolės trūkumus. Už valdymą atsakingiems asmenims mes taip pat pateikiame pareiškimą, kad laikėmės atitinkamų etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, ir nurodome jiems visas sąsajas bei kitus dalykus, kurie gali būti pagrįstai laikomi darančiais įtaką mūsų nepriklausomumui, ir, jei reikia, su tuo susijusias apsaugos priemones.

Pagarbiai

Ernst & Young GmbH
Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Claus-Peter Wagner
Wirtschaftsprüfer

Victor Veger
Certified Public Accountant

Pastaba dėl pelno (nuostolio) paskirstymo

Ši pastaba nėra ECB 2016 m. finansinių ataskaitų dalis.

Pagal ECBS statuto 33 straipsnį ECB grynasis pelnas skirstomas tokia seka:

- a) suma, kurią nustato Valdančioji taryba ir kuri negali būti didesnė kaip 20 % grynojo pelno, perduodama į bendrąjį atsargų fondą, kuris negali sudaryti daugiau kaip 100 % kapitalo;
- b) likęs grynasis pelnas paskirstomas ECB dalininkams proporcingai jų apmokėtoms dalims⁵⁵.

Jeigu ECB patiria nuostolį, jį galima padengti iš ECB bendrojo atsargų fondo, o prireikus, Valdančiosios tarybos sprendimu, iš atitinkamų finansinių metų pinigų politikos pajamų proporcingai ir neviršijant NCB pagal ECBS statuto 32 straipsnio 5 dalį paskirstytų sumų⁵⁶.

2016 m. ECB grynasis pelnas sudarė 1 193,1 mln. eurų. Valdančiosios tarybos sprendimu, 2017 m. sausio 31 d. atliktas tarpinis pelno paskirstymas (966,2 mln. eurų) euro zonos NCB. Be to, Valdančioji taryba nusprendė euro zonos NCB paskirstyti ir likusią pelno dalį (226,9 mln. eurų).

	2016 (eurais)	2015 (eurais)
Metų pelnas	1 193 108 250	1 081 790 763
Tarpinis pelno paskirstymas	(966 234 559)	(812 134 494)
Pelnas po tarpinio pelno paskirstymo	226 873 691	269 656 269
Likusio pelno paskirstymas	(226 873 691)	(269 656 269)
Iš viso	0	0

⁵⁵ Ne euro zonos NCB neturi teisės gauti jokios ECB pelno dalies ir nėra įsipareigoję padengti jokių ECB nuostolių.

⁵⁶ Pagal ECBS statuto 32 straipsnio 5 dalį NCB pinigų politikos pajamų suma paskirstoma NCB proporcingai jų apmokėjimui ECB kapitalo daliai.

© Europos Centrinis Bankas, 2017 m.

Adresas 60640 Frankfurtas prie Maino, Vokietija
Telefonas +49 69 1344 0
Internetas www.ecb.europa.eu

Visos teisės saugomos. Leidžiama perspausdinti švietimo ir nekomerciniais tikslais, jei nurodomas šaltinis.

ISSN 2443-4868
ISBN 978-92-899-2910-3
DOI 10.2866/9
ES katalogo numeris QB-BS-17-001-LT-N